

TALVISOTA KUHMOSSA

JALKAVÄKIRYKMENTTI 25 SOTAPÄIVÄKIRJA KUHMON RINTAMALTA

Alkuperäisestä sotapäiväkirjasta luettavaan muotoon muokannut
Matti Halonen 2013

Prikaati Vuokko, Jalkaväkirykmentti 25, Kuhmon rintamalla.

Puna-armeijan joukkojen tunkeutuessa heti talvisodan ensimmäisinä päivinä syväälle Suomen alueelle, rajapitäjissä viivytettäviä Suojajoukkoja vahvistettiin kenttäarmeijan yhtymillä ja yksiköillä. Ylimääräisten harjoitusten aikana Oulun ja Kemin alueella perustettiin 9.divisioonan joukkoja, joista joulukuun alkupäivinä lähetettiin joukkoja itärintamalle. Kuhmon rintamalle tuleva Prikaati Vuokko, joka tunnetaan myös nimellä Jalkaväkirykmentti 25 (JR 25), lastattiin junaan Oulussa. Prkaatin ensimmäinen ja toinen pataljoona siirrettiin junakuljetuksella Nurmekseen, kolmas pataljoona purettiin junasta jo Vuokatissa. Nurmeksessa puretut pataljoonat marssitettiin välittömästi Rastin eteläpuolelle ja Vuokatissa purettu pataljoona kuljettiin autokuljetuksella Kuhmon Jyrkänkoscalle. Toiminta alueella prikaatin joukot olivat itsenäisyyspäivän aikoihin 1939.

Toiminta alueelle saapumiseen saakka prikaatin komentajana toimi majuri Veijola. Varsinaiseksi komentajaksi määrätty everstiluutnantti Aksel Vuokko saapui rintamalle Nurmeksen kautta 7.12.1939. Prikaati sai uuden lisänimen komentajansa mukaan.

Prikaatiin kuului kolme pataljoonaa ja kevytosasto sekä tarvittavat tuki ja huolto-osat.

Ensimmäisen pataljoonan komentajana toimi majuri V Veijola.
Miehistö koottiin Pudasjärveltä, Taivalkoskelta, listä ja yli-listä

Toisen pataljoona komentaja oli alkuvaiheessa kapteeni Taube. 8.12.1939 alkaen kapteeni E Halonen.

Miehistö oli koottu Kärsämäeltä, Pulkkilasta, Pyhännältä, Kestilästä ja Piippolasta.

Kolmannen pataljoonan komentajana kapteeni S Salomies.
Miehistö oli kotoisin Pihtiputaalta, Reisjärveltä, Kinnulasta ja Nivalasta.

Kevytkomppanian päällikkö luutnantti von Essen.
Miehistö oli koottu Temmeksestä, Tyrnävältä ja Haapajärveltä.

Kuhmon Talvisodassa prikaati taisteli Kuhmon rintaman länsi-, ja etelälohkolla.

- 3.12.1939 09.00 Rykmentin komentaja majuri Veijolan puhuttelu, jossa tähdennettiin kaiken valmiuspuolen materiaalin pikaista hankintaa, sekä kunnostamista. Puhutellussa ilmoitettiin myös eräitten yksikköjen alistamisesta Pohjois-Suomen ryhmän alaisuuteen.
- 4.12.1939 PSRE:n kirje n:o 2/69/III sal./ joka sisälsi keskityskäskyn Prikaati Vuokolle 4.12.39.
 Käskyn kohta 1: Jalkaväkirykmentistä muodostettu prikaati Wuokko (Pr W) keskitetään, paitsi yksi sen pataljoona ja yksi kranaatinheitinjoukkue, Nurmekseen.
 Käskyn kohta 3: Prikaatin oikealla puolella toimii Pohjois-Karjalan ryhmä, jonka esikunta on Nurmijärvellä. Päävoimien etumaiset osat ovat taistelussa Änäkäisen tasalla, kahdeksan kilometriä valtakunnan rajalta Nurmijärven suuntaan. vasemman puoleinen varmistus 4.12 illalla oli Valamajärven seuduilla (noin yksi joukkue).
 Käskyn kohta 4: Käsky prikaatin marssisuunnitelmasta.
- 19.00 Rykmentin komentaja Veijolan puhuttelu, jossa erinäisiä yksiköitä määrättiin muuttamaan varuskuntapaikkojaan lähiaikoina.
- 5.12.1939 Prikaati Vuokkoon kuuluvat seuraavat yksiköt: JR 25, 9.Erillinen viestiosasto, 18.Pioneerikomppania, 9.Ajoneuvojoukkue, 9.Talousjoukkue, 9.Lääkintäjoukkue, 9.Kenttäsairaalamjoukkue, 9.Kevytosasto, 9.Eläinlääkintäosasto, ja Atp. 39.
- Otettiin käyttöön peitenimet prikaatin erinäisille elimille puhelinliikennettä varten.
- 00.10 Lähti Oulusta I ja II pataljoona kapteeni Tauben ja luutnantti Jussilan johdolla. Samaan aikaan lähtivät linja-autoilla viesti-, ja radioryhmä sekä majoitus-tiedusteluryhmä.
- 05.40 Kuljetus saapui Nurmekseen.
- 08.20 Rykmentin esikunta majoittui Nurmeksen Seurahuoneelle. Muita saapuneita osastoja majoitettiin Porokylän koululle, kansakoululle, kunnantalolle sekä yksityisten kiinteistöihin.
- 11,45 "Vaaran" siffersanoma osasto Nurmelalle: Tilanne Lieksan suunnalla ennallaan. Ilomäki (Erillinen pataljoona 14) on viivytystaitelussa lähestymässä Sivakkaa.
 Viklund. (Pohjois-Suomen esikunnan esikuntapäällikkö).
- 15.30 Junakuljetuksella lähti Oulusta JR 25:n Esikuntakomppania, kranaatinheitinkomppania, jalkaväestä kaksi joukkuetta sekä kolmannesta pataljoonasta kaksi pikakivääriä ja kaksi konepistoolia. Mukana oli myös viestistä linjanrakennusjoukkue. Ruokailu järjestettiin matkan aikana Vaalassa.
- 17.40 "Vaaran" käsky kapteeni Nurmelalle, sifferisanoma m:o 325: I ja II pataljoona, mukanaan täydelliset a ja e-tarvike, ym. muut välineet, on siirrettävä heti autoja hyväksi käyttäen, alkupää noin 8 km:n päähän Rastin tienhaarasta lounaaseen. Tarkoituksena on hyökätä Kuhmon suuntaan etenevän vihollisen sivustaan. Perillä on otettava yhteys everstiluutnantti Ilomäkeen. "Tuompo". (Pohjois-Suomen ryhmän komentaja).
- 22.32 Kiireellinen sanoma "Vaarasta" kapteeni Nurmelalle:

Kevytkomppania on lähetettävä sivustan varmennukseksi Petäiskylän kautta Savijärvelle. Siellä on otettava yhteys Valaman ja Nurmijärven suunnalla toimiviin joukkoihin. "Tuompo". (Pohjois-Suomen ryhmän komentaja).

- 6.12.1939 12.00 9.Erilisistä viestiosastosta lähti kaksi rakennusryhmää, jotka vetävät puhe-
linlinjaa, osaksi ylös puihin kiinnittäen ja osaksi maahan, noin 24 km, eli
matkan Kuomavaarasta pohjoiseen päin Kuhmon – Nurmeksen tietä Rastin
Lauvuksen kylän Kannakselle, II pataljoonan komentajan, kapteeni Tauben
komentopaikalle.
- 14.30 Omat joukot: Kevyt osasto on noin 9 km Nurmeksesta pohjois-, koilliseen sivu-
tiellä Nurmes – Kuhmo maantieltä 4 km itään.
III pataljoona on Nurmes – Kuhmo maantien varrella Tervavaarassa, noin 55
km Nurmeksen kauppalasta koilliseen.
I pataljoona Näsälän talon luona.
- 14.55 Nurmelalle osoitettu sanoma n:o 332: Ilomäki on vetäytynyt, Rastin tienhaara
voi joutua vihollisen haltuun. Sen takana on puolustusasemat jotka Ilomäki
pitää. Prikaatin keskitys tähän suuntaan on varmistettava. Valmius on
ilmoitettava. Hyökkäys, ellei tilanne vaadi, vasta kun molemmat voidaan saada
taisteluun.
Viklund
- 15.30 Jussilan pataljoonasta (I pataljoona) petäikössä noin 37 km Nurmeksesta
pohjois-, koilliseen, Mäkelän taon luona.
- 15.40 Kevyt osasto von Essenin kärki on Palovaaran luona, Halkojärven tasalla.
- 15.40 II pataljoona (Taube) on tavoitteessaan ja I pataljoonan siirtymistä määräpaik-
kaan on autettu autoilla.
- 17.45 Luutnantti Jussila sai tiedon, että PsP. toimii Kansikossa.
- 7.12.1939 02.35 Eläinlääkintäkapteeni Brabey ilmoittaa saapuneensa yksikkönsä kanssa Pe-
täiskylään.
- 02.35 Everstiluutnantti Wuokko soitti saapuneensa juuri Nurmeksen asemalle ja
saapuu esikuntaan seurahuoneelle 10 minuutin kuluttua.
- 07.45 Prikaati Vuokon kuormasto on marssivalmiina Petäiskylään.
- Pohjois-Suomen Ryhmän esikunnan (PSRE) päiväkäsky n:o 4:
"Viikon ovat taistelut riehuneet pitkin itärajamme. Joukkojen kunto ja
kestävyys on otettu äärimmäiseen koetukseen, mutta seurauksena on ollut
vihollisen etenemiseen kiivas vastarinta ja joukkojemme sankarillinen
taistelutoiminta ..."
- Komentaja W E Tuompo
Kenraalimajuri
- 19.00 Prikaati Vuokon hyökkäyskäsky:
Kohta 1: Saatujen tietojen mukaan on vihollinen, noin 500 miestä, Rastinjär-
vestä länteen olevan tienhaaran tasalla.
Kohta 2:Meistä oikealla Raappana, johon on yhteys Essenin komppaniolla.
Vasemmalla osasto Ilomäki joka on puolustusasemissa Rastilla.

Kohta 3. Prikaati hyökkää kahdella pataljoonalla kaistalla, jonka oikeana rajana on Ahvenlampi poisluettuna, tienhaara Sivakan luoteispuolella, Petäjälampi. Vasempana rajana on, Kuhmo - Nurmes maantie, tie mukaan luettuna. Välirajat: Sakarinvaara ("Mäkki"), Sarkala "S". ("Mäkki") ja siitä sana Martinaho. Saumavarmennuksen ottaa I pataljoona. Kohdissa 4,5,6,7,8,9,10, 11 ja 12 on lähempiä käskyjä. Pataljoonat hyökkäyksen lähtölinjalle 8.12 klo 07.30.

Merk. Everstilutnantti A. Vuokko, yleisesikunta upseeri
Kapteeni Rihtniemi

8.12.1939	08.00	Alkoi I ja II pataljoonan hyökkäys tiellä Sivakka – Rasti alueella olevaa vihollista vastaan.
	10.20	Kaukolinjapuhelu kapteeni Hirvoselta. Vihollisen tykistö on Vännilästä kaakkoon, mistä ampuu Hirvosen oikeaan sivustaan Rastilta länteen. III pataljoona hyökkää. Tieto on annettu edelleen lähettiupseeri Lingrömille tiedoksi puhelimella "Leppään" klo 10.31.
		II pataljoonan komentaja, kapteeni Taube, kaatui Rastin maastossa.
	15.53	"Metsä" lähettää Nurmelalle radiosanoman n:o 1532 Missä määrin vihollinen pyrkii Saunajärveltä länteen? Ottakaa yhteys heti.
	15.53	"Metsä" lähettää Nurmelalle radioteitse sanoman: Yhteys heti. Ilomäki.
	16.21	"Metsä" lähettää Nurmelalle.
8.12.1939	24.00	"Vaarasta" saatiin sanoma, joka edelleen lähetettiin "Ahvenelle", "Peuran" välityksellä: Hyökkäystä ei huomenna uudisteta. Tiedustelua ja harhauttamistoimintaa. Prikaati siirtyy puolustukseen. Tuompo
9.12.1939	02.00	8.12.1939 tilanne oli seuraava: Päivän kuluessa on tapahtunut seuraavaa: Pataljoona (Veijolan pataljoona) on vallannut taistellen Sivakan tienhaaran seudun. Pataljoonaa vastaan kohdistui vihollisen painostusta erikoisesti Leppiahon suunnasta ja myös Klemetin suunnalta. Osaston rintama oli kahteen suuntaan. Painostus oli voimakkaimmillaan klo 18.00 aikaan, jolloin vihollisen Sarkalassa olleet osastot yrittivät murtautua läpi, mutta yritys torjuttiin vihollisen kärsiessä tavattoman raskaita tappioita. Saaliina saatiin kaksi moottoroitua tykkiä, joista toinen oli Klemetin suunnalla, useita kone-, ja pikakivääreitä. Vihollisia kaatui toistasataa. Lisäksi saaliiksi saatiin yksi henkilöauto, jonka moottori räjähti konekivääritulen seurauksena, viisi panssarivaunua, joista kolme Klemetin suunnalta. Komentajan arvion mukaan Sarkalan alueella olevat vihollisosastot käytännöllisesti katsoen on tuhottu. Pataljoona Veijola (I pataljoona) aloitti vetäytymisen käskyn mukaisesti klo 19.00. Vankeja ei kumpikaan pataljoona ottanut. Vastapuolen vihollinen on ollut hyvää ainesta, päätellen se hyökkäyستهosta ja tavasta. Ilmoituksessa mainitut tiedot on saatu majuri Veijolalta, kapteeni Nurmelalta ja luutnantti Kujalalta sekä luutnantti Tuoviselta. ("Paasi 2")
	11.20	PSRE, "Vaara", ilmoitti, että Tolkeen tienhaara on meikäläisillä.

Tilanne yhdysupseerin Pohjois-Suomen ryhmälle lähettämän tiedotteen mukaan 9.12.1939 klo 14.00 on seuraava:

Vihollinen on vielä Mämmelässä. Tänään aamuyöllä, pieni vihollisosasto oli kosketuksessa. Tolkeen suunta on epäselvä, voi olla erehdyttävä tieto, että siellä olisi nähty vihollispartioita.

Omat joukot: II pataljoona on varmistamassa Koistilan ja Latvajärven alueella. I pataljoona on hälytysvalmiina Kannaksella. Nurmela on valmistelemassa päävastarinta-asemia Latvajärvi – Pajarinvaara tasalle. Prikaati Wuokon komentoporras on Karsikossa. II pataljoonan komentaja, kapteeni Taube kaatui eilen uhkarohkeutensa takia.

Sivakan – Rastin taistelussa kaatuneita: Vihollisia ainakin 300 miestä. Omien joukkojen tappiot olivat 7 kaatunutta ja 15 haavoittunutta.

- 14.20 "Peura 1" (Tiedustelu upseeri Nurmes) välitti: "Metsän" lähettämän radioviestin, joka annettiin tiedoksi "Ahvenelle" (Nurmela) klo 15.00: Prikaati Wuokon takkaa yhteys Rastissa oleviin omiin. Ilomäki.
- 18.44 PSRE:n käsky: Autokuljetuksella on lähetettävä heti polkupyöräkomppania Lieksaan eversti Raappanan käyttöön. Tuompo. Lähtö tapahtuu ...
- 24.00 "Paasi 2" (Yhdysupseeri Häivä) lähettää "Vaara II:lle" selostuksen osa tilanteesta:
Tilanne 9.12.1939 klo 23.00: Pataljoona Kujala (toiminut koillisen suuntaan) on kokonaisuudessaan koossa, levossa varmistettuna Kotilan ympäristössä. Pataljoona on ollut klo 08.00 lähtien tulitaistelussa, mutta joutunut välillä vetäytymään.
Sivakka – Rastissa on ollut vain vihollisen harhauttamistoimintaa partioitten tekemänä, joista yksi on käynyt Mämmelässä saakka, vihollisen pääpesäkepaikassa. Partio aiheutti viholliselle tappioita.
- 10.2.1939 04.00 Vihollisen pääpesäkepaikassa Mämmelässä käynyt aamuyöllä käynyt partio, jolla oli mukana kaksi pikakivääriä ja konepistoolia, aiheutti viholliselle 50-miehen tappiot. Upseeripartio on lähetetty ottamaan yhteyttä osasto Ilomäkeen. Partio sai yhteyden.
- 10.55 "Kero 2" lähettää puhelinsanomana "Ahven 125":lle:
Vihollinen hyökkää Rastin asemia vastaan. Miten tilanne on siellä? Voitteko avustaa?
- 11.37 Tilanne seuraava: (Tiedoksi "Vaaralle" mahdollisia toimenpiteitä varten).
Tiedustelun tulokset alueella Petäiskylä – Valtimo. Alkupiste Petäiskylä p:stä 7 km lounaaseen Tien osa alkupisteestä Hiljalaan liikennekelppoinen, samoin tienosa Sivakkavaara – Valtimo. Tienosat Hiljala – Tikunmäki – Heinävaara ja Tihkarinmäki – Sivakkavaara on vain hevosajoneuvoilla liikkumiskelpoiset. Lisäksi muita tietoja...
- 13.30 Tilanne tiedoksi "Vaara 2:lle" mahdollisia toimenpiteitä varten. ("Paasi 2" antanut):
Osasto "Ahvenen" kenttävartiioon oli tullut tänä aamuna Happonen niminen reserviläinen rintamalinjojen läpi, osasto Salomiehestä, luutnantti Lahden komppaniasta. Happonen oli harhailut kaksi vuorokautta syömättä, sillä hänen kertomuksensa mukaan ei osastolle jaettu rautaisannoksia taisteluun lähdeäessä.

Ata, Kol./JR 25, AK.M ja EK.M. menivät Valtimolle.

- 19.40 "Holvi 2" ilmoittaa:
Tie tiestä Tolkeeseen – Kolkonjärvi – Savijärvi on neljä siltaa räjäytetty Savijärven ja Mäntyjärven väliltä. Tie Mäntyjärvestä kilometri länteen on puolen kilometrin pituudelta erittäin vaarallinen.
- 19.55 "Ahvenesta" lähetetty "Vaara 1:lle" seuraava tiedonanto, joka sifferoituna on toimitettu "Peurasta" edelleen:
Tiedustelua ja häirintää on suoritettava jatkuvana mainittuihin suuntiin. Molemmassa suunnassa on vahva vihollinen. Ilomäen partiotoimintaa ei ole havaittu. Matorinteen tienhaaraan voi hyökätä vain Raappanan tien kautta, sitten kun sillat korjataan. Maasto Latvajärvi – Sivakka on mahdoton huollon järjestämiseksi. Korkeat vaarat ja upottavat suot. Hyökkäyksen suuntana pidän rintaman suuntaa, tietä Rasti – Sivakka, parhaimpana.
- Jos Ilomäki olisi hyökännyt mainittuun suuntaan 8.12 klo 08.00, kuten käsky edellytti, olisi hyökkäys mielestäni onnistunut. Mielestäni tässä vaiheessa on edullisinta seurata vihollisen etenemissuuntaa Rasti tai Korpisalmi ja jos se pyrkii molempiin suuntiin, sitä vastaan voidaan iskeä kahdesta suunnasta. Vihollisen kärki on kääntynyt heikosti Korpisalmen tielle. Oikean tilanteen ja esitykseni perustelun vahvistamiseksi toivoisin "Vaara 2:n" saapuvan Nurmekseen tai tänne.
- Koska pienet taisteluvoimani ovat hajaantuneet kahteen suuntaan ja suorittavat suluttamisia yötä myöten, on mielestäni kyseinen toiminta ylihuomenna liian aikaista.
- Vuokko
- Sunnuntaina upseeripartio kävi ottamassa yhteyttä osasto Ilomäkeen. Yhteydellä keskusteltiin aseista ja joukoista.
Rintamalla hiljaista, ei erikoisempaa.
- 10.12.1939 Tieltä Tolkeen – Savijärvi on räjäytetty neljä siltaa, Savijärven ja Mäntyjärven väliltä.
- Esikuntakomppania/JR 25:n komentotoimisto, on puoleksi "Ahvenessa" komentoportaassa, osaksi Nurmeksessa "Peurassa". Viestijoukkueen rakennus-, ja asennusryhmä on nyt etulinjojen "Ahvenen" ja "Peuran" välimaastossa. Pioneerijoukkue palasi luutnantti von Essenin komennukselta, muu komppania on Porokylän kansakoululla, missä valmistautuu lähtemään Valtimolle, jota varten edellisenä yönä suoritettiin majoitustiedustelua.
Kranaatinheittimestä on kaksi joukkuetta edelleen Nurmeksessa.
- 11.12.1939 12.45 "Vaara 1" lähettää sifferoidun puhelinsanomana n:o 400 "Ahvenelle" tiedoksi, jonka sanoman "Peura 1" välitti "Ahvenelle" klo 13.30:
Vihollinen hyökkää Rastin asemia vastaan. Hyökätäkää jos tilanne sen sallii.
Tuompo
- 13.14 "Vaara" lähettää puhelinsanomana klo 13.14 "Ahvenelle" (Vuokolle):
Vihollinen on läpäissyt Rastin linjan. Hyökätäkää viipymättä etenevän vihollisen sivustaan.
(Puhelintieto annettiin "Ahvenelle" klo 13.22).
Tuompo
- 13.30 "Ahven 121" (everstiluutnantti Vuokko) vastaa ottamaansa puhelinsanomaa "Peuran" kautta "Vaara" ja "Kero". Hyökätään.
"Peura" välitti puhelinsanomana "Vaaralle" klo 13.40. (Hilden).
Vuokko

- 14.35 Aseupseeri Huovinen ilmoittaa, että 900 käsikranaattia ja 8400 kappaletta konepistoolin panoksia on lähetetty Valtimolta klo 14.00 Rastin etulinjoille.
- Ilmoitettiin, että Prikaati Vuokkoon tarvitaan 18 % upseeritädennystä.
- 15.30 "Vaarasta" tuli puhelinsanoma "Ahvenelle":
Rastin asemat ovat vielä meidän hallussamme.
Tuompo
Puhelintieto edellä mainitusta lähetettiin "Ahvenelle" klo 15.35.
- 16.05 Puhelinsanoma "Ahvenesta": Kranaatinheitin siirtyy heti täysissä varusteissaan Latvajärvelle.
Lisäksi lisäpuhelu: Joukkueille jaetaan kuivamuona kahden päivän varalle.
Tieto luettiin heti kranaatinheitin osastolle.
- 16.24 Puhelinsanoma "Vaarasta": ("Peuran" kautta "Ahvenelle"). Vuokko, kuten on ilmoitettu, tilanne Rastissa on selvinnyt. Yön aikana on suoritettava vain häiritsemistoimintaa.
Sanoma lähetettiin "Ahvenelle" puhelimella klo 16.56.
- 16.24 Kolme tiedustelupartiota on lähetetty yön ajaksi häiritsemään vihollisia
- 22.10 "Vaara" lähettää "Peuran" kautta "Ahvenelle" seuraavan tiedoksiannon :
Jatkuvaksi toimintaohjeeksenne määrään, että teidän rajoitetuilla hyökkäyksillä estettävä vihollisen etenemistä Kuhmon suuntaan. Jatkuva kosketus on säilytettävä. Minulle on tilanteesta useammin ilmoitettava.
Tuompo.
- 23.05 "Peura 1" välitti "Ahvenen" eversti Viklundin puhelinsanomana saapui klo 22.50:
Vihollinen hyökkää rastin asemia vastaan. Miten tilanne on siellä? Voitteko avustaa?
Viklund
- 12.12.1939 09.00 "Paasi 2" ilmoittaa tilanteesta "Vaara 2:lle":
Tilanne on hyvä. Komppanian vahvuinen osasto ottaa tänä aamuna Rastin tienhaaran haltuunsa. "Paasi 2".
- 09.10 "Ahven" ilmoittaa:
Taistelut ovat alkaneet. Sana Salomiehen pataljoonalle, että yhtyisi leikkiin sekä, että kaksi kranaatinheitin joukkuetta on toiminnassa omalla puolella, vänrikki Pietarilan johtamana. Edelleen "Ahven" pyytää nämä tiedot Ilomäelle annettavaksi
- 09.46 "Vaara 2" lähettää "Peuran" kautta seuraavan puhelinsanomana "Ahvenelle" n:o 412: "Ahvenen" komppanian alistus "Holville" lakkaa. Komppania on kuljetettava "Holvin" toimesta "Ahvenen" määräämään paikkaan.
Tuompo
Ilmoitus edellisestä on välitetty "Ahvenelle" klo 10.35.
- 10.35 "Ahven 121" vastauksenaan määrää: Entiseen sijoituspaikkaan mahdollisimman nopeasti. "Ahven"
- 10.40 Lähetettiin edellä mainittu asia "Holville" tiedoksi.

- 12.00 "Ahven 121" ilmoittaa puhelimella:
Hyökkäys jatkuu, vastassa on suomenkielen taitoinen vihollinen.

Kevytosaston kolonnat menivät Valtimolle.
- 12.45 "Vaara" lähettää "Peuran" kautta "Ahvenelle" "Vaaran" tiedonannon:
Vihollinen hyökkää Rastin asemia vastaan. Hyökätäkää jos tilanne sen sallii rajoitettuihin tavoitteisiin.

Tuompo
- 18.00 Lieksasta saapui Haloselle alistettu komppania Tuovinen, I pataljoonan alkukuunsa saaman käskyn mukaisesti eversti Raappanan muodostelman käyttöön.
- 19.30 "Vaara 2" ilmoittaa "Ahven 121:lle" tiedoksi:
Jos hyökkäys tapahtuu maantien suunnassa Rasti – Sivakka, ja jos naapurit hyökkäävät Rastinjärvi – Klemetti suunnassa, voisi näistä asemista lähteä.

Vuokko
- 19.40 Kevytosasto on noin 17 km Tolkeen tietä itään.

Kapteeni Nurmela määrättiin toisen pataljoonan komentajaksi kapteeni Tauben jälkeen, sekä hänen tilalleen adjutantiksi luutnantti Lehtisaari.
- 19.50 Tilanne Rastissa hyvä. "Ahvenen" hallussa kukkula, josta hallitsee Rastin tienhaaraa. Pataljoonat ovat hyvässä kunnossa.
Yhdysupseerin tiedonantoja "Vaara 2:lle" puhelimella: Kaukopartio lähti tänään Saunajärvelle.
- 21.50 "Vaara" ilmoittaa sifferisanomalla "Ahven 121:lle" tiedoksi:
Ilomäki voi hyökätä vasta 14:sta päivän aamulla. Huomenna on vihollista häiritävä rajoitetuilla iskuilla Kuhmon suunnalla.

Tuompo
- 13.12.1939 07.50 Myöhään eilen illalla, todettiin jonkun verran moottoriajoneuvojen liikennettä Rastin tiellä. Äänestä päätellen todennäköisesti autoja. Aamulla Rastin tienhaarasta noin 100 metriä tännepäin puron takana on todettu vihollisen ketju. "Ryssät" eivät enää majaile avonuoioilla, vaan sammuttavat nuotiot illalla. Erästä partiotamme on tulitettu puusta käsin. Yöllä vihollisen taistelupartio on yrittänyt murtautua ketjumme läpi Nurmeksen tien suunnalla, mutta epäonnistui.
- 09.50 "Ahvenesta" puhelintieto "Vaaralle" ja "Mäelle":
Vihollinen on vallannut etuvartiokukkulamme. Etuvartiokomppaniamme on taistelussa vihollisen kanssa. Tilanne on vaikeutunut hieman hyökkäystä silmällä pitäen. Partio toimintaa jatketaan.

"Ahven"
- 14.40 "Ahven" lähettää "Vaara 2:lle", "Peuran" kautta seuraavan puhelinsanomaa:
Etuvartiostamme noin kilometri, Rastin tienhaarasta Nurmekseen päin, taistelu jatkuu.

"Ahven 121".
Lähetettiin edelleen "Vaaralle" klo 14.45.
- 15.41 "Ahven 121" lähetti sanoman, joka oli siffeerattava "Vaara 2:lle":

Tilanne tuntuu tällä hetkellä siltä, että yleisen hyökkäyksen voimakas alkurysäys tulisi kohdistaa Ilomäen suunnalta.

Lähetettiin siffeerattuna "Tunturi 2:lle" klo 16.53.

- 16.45 "Peura" välitti seuraavan "Ahven 1:n" puhelinsanomana "Vaara 2:lle":
Vihollinen painostaa sivustojamme, yritämme pitää Pirttimäen asemat. Oma kranaatinheitin on ollut toiminnassa koko päivän ja ampuu tälläkin hetkellä. Vihollinen on alkanut tänään toimia myös pimeällä.
"Ahven 121".
- 17.55 "Ahven" ilmoitti "Vaaralle" tiedoksi puhelimella seuraavaa:
Välillinen radioyhteys on Ilomäkeen ja puhelinyhteys "Holvi 1:een". Olen mahdollisesti pakotettu vetäytymään Latvajärven tasalle. Olen vieläkin sitä mieltä, että painostuksen tulee alkaa Kuhmon suunnalta.
"Ahven"
Annettiin edelleen "Vaara 2:lle" klo 18.00.
"Peura".
- 19.45 "Ahven lähettää "Vaara 2:lle":
Pirttiaho on vielä hallussamme. Rastin tienhaaran ohitse liikkuu edestakaisin suurehkoja vihollisjoukkoja, luultavasti meneillään on joukkojen keskittäminen Ilomäkeen päin. Vihollisen painostusta on myös meidän suunnalle. Vihollisella on käytössä hyökkäysvaunuja ja kenttätykistöä.
"Ahven 121".
Lähetettiin "Vaara 2:lle" klo 23.00.
- 20.07 Tilanne on seuraava:
Prikaati Vuokon etumaiset joukot ovat Latvajärven tasalla, Pirttimäellä. Rastin tienhaara on vihollisen hallussa. Muodostelma Ilomäki ja III/JR 25 on Rastin tienhaarasta jonkin verran Kuhmoon päin.
- 14.12.1939 "Ahvenen" ilmoitus:
Pataljoonien vaihto on tällä hetkellä osittain onnellisesti suoritettu. Taistelu on käynnissä. Vihollinen painostaa Rastin tienhaarasta Nurmeksen suuntaan. Kapteeni Halonen on ilmoittautunut II pataljoonan komentajaksi.
- 10.10 Tilanne:
I pataljoonan vaihto etulinjaan II pataljoonan tilalle on alkanut. Taistelu on myös taas alkanut. Vihollinen painostaa Rastin tienhaarasta Nurmekseen päin.
- 13.55 Lähetettiin seuraava "Ahven 121:n" tiedonanto "Vaaralle" ("Mäki 1"):
II pataljoona, joka juuri on vetäytymässä Kannaksen tasalle, on kuuden taisteluvuorokauden jälkeen hyvin väsynyt ja järkyttynyt. Toivoisin sille kahden vuorokauden loman.
- 19.50 Tilanne:
Pirttimäki on luovutettu lopullisesti viholliselle. Etuvaritiokomppania on Maunuvaaran tasalla ja pääpuolustuslinja Latvian tasalla. Tappiot taistelussa kaksi kaatunutta, viisi on kadoksissa ja yhdeksäntoista miestä haavoittuneina. Asetappiona menetettiin neljä konekivääriä, yksi pikakivääri ja kaksi hevosta.

II pataljoona on Kannaksen korkeudella. On todennäköistä, että vihollinen pyrkii yöllä väijytysasemiin, koska asettamamme miinat räjähtelevät etumaastossa.

- Prikaatin päiväkäskey n:o 1:
 Kohta 1: Eversti Vuokko on päivämäärällä 7.12.1939 vastaanottanut prikaatin komentajan tehtävät.
 Kohta 2: II pataljoonan komentajan menetyksen vuoksi määrään viransijaiseksi 8.12.1939 klo 20.00 luutnantti T Kujalan.
 Kohta 3: II pataljoonan komentajaksi määrään prikaatin ye. upseerin kapteeni Nurmelana päivämäärällä 12.12.1939 ja vapautan luutnantti T Kujalan II pataljoonan komentajan tehtävästä samalla päivämäärällä.
- Kohta 7: Luutnantti P Hilden määrätään JR 25:n lähettiupseerin vakanssilta prikaati Vuokon adjutantin vakanssille.
- 15.12.1939 Prikaatin päiväkäskey n:o 2 sisältää luettelon kaatuneista, joista yksi on upseeri kapteeni Taube, sekä yksitoista aliupseeria ja sotamiestä.
 Tapaturmaisesti kuolleita on yksi kersantti ja yksi sotamies.
 Kohta 3: Prikaati on saanut tulikasteensa ja siten se on liittynyt rintamamiesten suureen joukkoon ...
- Prikaatin päiväkäskey n:o 3:
 Kohta 1: II pataljoonan komentajaksi on päivämäärällä 14.12.1939 määrätty kapteeni Erkki Halonen.
 Kohta 2: Kapteeni E Nurmela on päivämäärällä 14.12.1939 siirretty takaisin prikaati Vuokon ye. upseeriksi.
 Kohdassa 4 on luettelo Pirttimäen taistelussa kaatuneista.
- 11.07 "Ahven 121:n" tiedonanto "Vaara 2:lle":
 Tilanne klo 08.00 – 09.00 välillä: Vihollinen yritti suorittaa tavanmukaiset aamuhyökkäykset hyökkäysvaunujen tukemana. Maantielle asetetuista miinoista räjähti kaksi, jolloin hyökkäys keskeytyi. Todennäköisesti hyökkäysvaunut olivat hajonneet miinoihimme. Vilkas partiotoiminta on jatkunut aamusta alkaen. Asemat ovat ennallaan. Kaukopartio on saapunut. Tulokset: Partio on räjäyttänyt sillan Kuusijoella 50:n kilon räjähdyspanoksella, sekä rikkonut vihollisen selustassa olleita puhelinjohtaja 150 metrin matkalta.
- 15.16 Puhelinsanoma "Ahven 121:ltä", "Vaara 2:lle":
 Vihollinen on ampunut Maunuvaaran asemiamme tykistöllä klo 13.00:sta alkaen yhtämittaisesti. Tulitoiminta jatkuu ihmeteltävän tarkkana. Tulenjohtoon paikkaa ei ole vielä saatu selville. Meiltä ampuu yksi patteri ja muu tykistö ampuu Ilomäen tai Rastin tien suuntaan. Varustelutyömme jatkuu.
- "Ahven 121"
- 23.00 Vihollinen ampui tykistökeskityksiä etuvartioasemaamme.
- 16.12.1939 08.00 Alkoi tavanmukainen aamutaistelu. Vihollinen ampui pimeään aikaan valojouvoapatruunoilla, sekoitus 8 – 10. Taistelut pyrkivät tiheässä metsämaastossa useimmin keskipäivän aikana käymään kärkkäimmiksi.
- 15.42 "Ahven" tiedottaa "Vaaralle":
 Klo 15.00 noin yhden tunnin ajan kestävä tykistö ja kranaatinheitintuli on kohdistunut etuvartio-, ja päävastarinta-asemaamme vastaan. Odotamme tavanmukaista iltapäivänhyökkäystä.
- 17.12.1939 13/TJSK (Tiekomppania) saapuu Mujejärvelle.

- 09.15 "Ahvenesta" tiedonanto "Vaara 2:lle":
Vilkasta partiotoimintaa. Vetäydymme mahdollisesti päivän kuluessa Maunuvaarasta päävastarinta-asemaan. Varustelutyömme jatkuvat.
"Ahven 121".
- 20.50 Tilanneselostus jonka antoi "Ahven 123", "Kerolle":
Vartioasemat ovat hallussamme. Päivä on kulunut suurin piirtein rauhallisesti. Vihollisella on moottoroitua tykistöä, joka pommittaa vuoroin Ilomäen ja vuoroin Nurmelan yksiköitä. kaukopartio on lähetetty Tolkeen tielle Katajavaarasta itään. Asemien varustelutyöt jatkuvat. Ei muuta erikoisempaa.
- 18.12.1939 17.50 Latvassa (etulinjassa), missä on I pataljoona, tilanne ennallaan. II pataljoona on siirretty taaksepäin Tolkeesta tulevan vaaran vuoksi. Asian mukaisiin varmistustoimenpiteisiin on ryhdytty. Viitataan "Holvi 1:n" antamiin tietoihin. ("Ahven 123:n selostus).
- 19.12.1939 12.30 "Kero" ilmoittaa:
"Sysi" on varmistanut Kaatiaisen tienoille. "Ahvenen" on varmistettava Alapiha – Kannas. "Sydän" peitenimi 19.12 – 22.12 klo 16.00:sta klo 16.00:n "Tyrä". Tänä päivänä peitenimi on klo 16.00:aan saakka "Jyrkkä".
"Kero"
- "Ahven 123" ilmoittaa:
Toistaiseksi annamme kaikki tilannetiedotukset "Holville", joka yhteydenotoissaan ilmoittaa tilanteen "Vaaralle".
"Ahven 121".
- 19.20 Ristelistä pohjoiseen, noin kaksi kilometriä Vepsän tietä, on havaittu noin kahdenkymmenen miehen suurehko vihollispartio, jota seurasi noin kaksi joukkuetta vihollisia. "Kero 2" tiedonanto, joka välitettiin tiedoksi "Ahvenelle".
- 19.20 Tilanne: II pataljoona oli "Ahvenesta" noin kilometri ylöspäin, sen viides komppania oli Tolkeen tiellä lähellä kevyttä osastoa. (von Essen). Rintamalla oli hiljaista.
- 20.12.1939 Aamupäivällä taistelu alkoi kehittyä Kylyvaarasta etelään etenevää vihollista vastaan. Osasto Pyhtilä, komppania Taskila ja kaksi konekivääriä luutnantti Essenin johdolla sulki maantien pohjoisen suunnasta ja "Holvi" hyökkäsi etelästä. Klo 16.00 mennessä oli vihollinen tuhottu, mutta uusia vihollisosastoja oli tulossa. Tiekomppanian kolme joukkuetta heitettiin illalla Mäntyjärvelle.
Yksi joukkue ja kaksi konekivääriä osasto Taskilasta on Tolkeen tienhaarassa, jossa vänrikki Puupposen miinakenttä on myös valmiina. Mäntyjärven linjoilla on rv. ja kaksi konekivääriä. Liite: Kev.os/1.
Rastin suunta: Tuovisen partio on räjäyttänyt Jonkerissa kaksi siltaa, sekä katkonut puhelinjohtoja. Latvassa oli kohtalaisen rauhallinen päivä.
- 21.12.1939 Rastin suunta: Ei mitään erikoista.
Savijärven suunta: Taistelu on selvitetty. Pyhtilä on Tolkeessa saanut käskyn edetä luutnantti Rynäsen jäljessä Kylyvaaran suuntaan.
Partiointi: Rautiainen on saanut käskyn räjäyttää Lieksan tiellä läänin rajalla, sen molemmilla puolilla olevat sillat. Kujala on saanut käskyn partion lähettämisestä "Kahveliini" ja polttaa Mieronvaara.
- 22.12.1939 Rastin suunta: Yö oli aivan hiljainen.

- 13.00 "Vaara" määrää II pataljoonan siirrettäväksi Kuhmon Tikkalaan.
- 15.10 "Vaaran" edellinen käsky peruutettiin.
- Tolkeen suunta: Von Essenin Rv. joukkue siirtyy Tolkeen itäristeykseen. Taskila ja Pyhtilä siirtyvät osastoineen "Ketun" taakse lepäämään.
Partiointi: Heinävaarasta asetetaan varmistus itään ja kaakkoon. Kujala partioi Sivakkaan ja Tuovinen Majurinvaaran kautta Lapiovaaraan.
- 16.00 Rastin suunta: Ilomäki ilmoitti että, Hotakassa ei ole vihollisia.
- 23.12.1939 Rastin suunta: Veijolalla ei ole ollut taisteluja. Vihollista on tiedusteltu ja todettu, että yksi pieni leiri on Koistilasta itään ja Pirttimäellä on konekivääripesäkkeitä.
Tolkeen suunta: Rauhallista. Rv. joukkue on Tolkeessa missä varmistaa ja tiedustelee.
Pyhtilä ja Taskila ovat "Ketun" linjoilla.
Tiekomppania on vedetty esikuntakomppaniamme tasalle.
Partiointi: Kujala toimii Koiravaarasta Sivakan suuntaan. Kaukopartio toimii edelleen Heinävaarasta käsin.
- 24.12.1939 08.00 Ilomäki on aloittanut hyökkäyksen Hotakan suunnasta Rastia vastaan.
- 13.35 Ilomäki ilmoittaa että hän on välittömästi Rastin pohjoispuolella sekä sen sivustoilla. Veijola on myös aloittanut etenemisen Rastin suuntaan.
- 15.00 Myös Kujala on kiivaassa taistelussa Sivakassa samaan aikaan. Viholliset ovat saaneet apuvoimia noin 500 miestä ja pari hyökkäysvaunua. Illalla asemat olivat samat kuin aamulla. Päivän omat tappiot olivat yksi kaatunut ja yksi haavoittunut.
- Tolkeen suunnassa oli koko vuorokauden ajan rauhallista. Viides, Taskilan komppania, on edelleen "Ketun" linjoilla.
- 12.30 "Vaarasta" ilmoitettiin että oma kone lentää klo 13.00 – 15.00 Savijärven suunnalla.
- 07.00 Kaukopartio Rautiainen lähti Heinävaarasta Valamajärven maastoon.
- 1.1.1940 Rastin suunta: Asemamme ovat ennallaan, ei taisteluja.
Tolkeen suunta: Hiljaista.
Partiointi: Nurmela on tiedustelutoiminnassa Saunajärven suunnalla. Ei vielä ole antanut ilmoitusta.
- 10.28 "Vaara" ilmoittaa että oma kone on lähtenyt klo 10.00 Kajaanista etelään päin.
- 13.38 "Vaarasta" puhelinsanoma: Vihollinen hyökkää "Sytä" vastaan.
- 2.1.1940 Rastin suunta: Tilanne ennallaan.
Tolkeen suunta: Hiljaista.
Partiointi: Nurmelalta ei ilmoitusta.
- 3.1.1940 08.30 Tilanteessa ei mitään erikoista. (Ilmoitus "Holville").
Aamupäivällä vihollinen on aloittanut hyökkäyksen Maunuvaaraa vastaan, jonka se sai vallatuksi noin klo 12.00.

- 17.30 Maunuvaara vallattiin ”ryssiltä” takaisin. Valtaamiseen vaikutti ratkaisevasti oma kranaatinheittimemme. Taistelu jatkui pimeään tuloon saakka. Omat tappiomme olivat kaksi kaatunutta 5./JR 25:stä, sotamiehet Ilmari Mäntylä ja Jooseppi Meriläinen. Haavoittumisia tuli kolme. Vänrikki Oravainen haavoittui lievästi olkapäähän, minkä vuoksi sai 14 vuorokauden loman, lisäksi haavoittui kaksi sotamiestä.
- 4.1 1940 08.00 Maunuvaarassa on 4.komppania (Kujala) ja kolme ryhmää. Yöllä kuultiin Koistilasta hyökkäysvaunun ääntä. Lapiovaara on edelleen vihollisen hallussa.
- 10.00 Vihollinen on aloittanut toimintansa. Kello 16.00 mennessä vihollinen on ampunut 250 – 300 kranaattia sekä noin 20 srappnellia. Kohteina Maunuvaara ja tykistö patterimme, sekä telta-alue, jota vihollinen tulitti srappnelleilla. Vihollisen jalkaväki on yrittänyt tehdä kierto liikkeitä muun muassa Latvajärven itäpään kautta. Yritykset on torjuttu. Vihollinen hyökkäysvaunu on ampunut myös Koistilasta Maunuvaaraan. Oma tykistömmme on ampunut päivän kuluessa muutamia kymmeniä laukauksia hyvin tuloksin muun muassa Koistilaan. Muita muutoksia tilanteessa ei iltaan mennessä ole tapahtunut. Vuorokauden aikana ei ole syntynyt omia tappioita.
- 5.1.1940 08.30 Tilanneilmoitus: Yö on kulunut rauhallisesti koko lohkokalla. Partiot toiminta jatkuu.
- 11.00 Ilmahälytys Nurmeksessa, täällä ilmavaroitus. Kolme vihollisen lentokonetta Sotkamosta Kajaanin suuntaan.
- 12.30 II pataljoonan adjutantti ilmoittaa että, yksi sotamies on haavoittunut siten että hän oli ottanut ”ryssän” partion jättämän paperin (miinan) joka oli aiheuttanut räjähdysten.
- 14.05 I pataljoonan lähettiupseeri ilmoitti että, I pataljoonan partio kohtaa joka päivä klo 12.00 aikaan ”Syden” partion Jämäsjärvellä. ”Syden” partio on ilmoittanut että ”Sysi” on lähettänyt kaksi partioita Saunajärven suuntaan. Samalla partio oli ilmoittanut että Kuhmon kirkkoon on osunut yksi vihollisen pudottama pommia.
- 14.10 Kapteeni Nurmela antoi merkittäväksi seuraavaa: Kapteeni Nurmela on suorittanut 1-4.1.1940 tiedustelua Lieksa ja Saunajärven teiden ja Saunajärven ja Jonkerinjärven maastoissa. Tehtävän suorittamiseksi oli kapteeni Nurmela käytettäväksi asettanut prikaati Vuokon kevyestä osastosta hiihto-osaston 1+5+10 ja 10 ratsumiestä osaston kuljettamiseksi hiihtoratsain toimintamaastoon ja sieltä takaisin. Lähtö: Mäntyjärveltä (Tolkeen tieltä) 1.1.1940 klo 04.00. Paluu: 4.1.1940 klo 04.00 Tehtävä ja sen suorittaminen ilmenevät kapteeni Nurmelan tiedustelukertomuksesta.
- 17.15 Luutnantti Sandman ilmoittaa että, kaukopartio Pulkkinen on 5.1.1940 klo 10.30 palannut tiedustelumatkalta Sepposenvaaraan. Partio oli havainnut, että Lieksan ja Kuhmon välisellä tiellä Kyläniemen ja Nuottivaaran välisellä osuudella ei ollut vihollisen jättämiä jälkiä ja että Kyläniemi ja Sepposen välinen alue on vapaa vihollisista.

- 18.30 Tilanneilmoitus: Päivä oli rauhallinen. Mämmelän ja Rastin tiellä todettiin vilkasta vihollisen edestakaista liikennettä, sekä hyökkäysvaunujen ääntä Mämmelän suunnalta.
Ei omia tappioita.
- 6.1.1940 08.30 Tilanneilmoitus: Yö oli rauhallinen, partiotoimintamme jatkuu.
- 12.25 Ilmahälytys esikunnassamme.
- 12.40 Ilmavaara ohi, vihollisen lentokoneita ei näkynyt.
- 13.50 II pataljoonan komentaja ilmoitti että, noin puolitoista tuntia sitten on vihollisen vahva partio, jälkihavainnon perusteella noin 50 miestä, on ollut noin kilometrin päässä Jurikka-ahon pohjoispuolella, missä ampunut hevosmiehiämme kuitenkin kehenkään osumatta. On ryhdytty tehokkaisiin toimenpiteisiin partion tuhoamiseksi.
- 17.00 Puhelinsanoma "Heimolta": Ilomäki partioi Alapitkään saakka, tunnus "Havukka" 8.1. klo 16.00.
- 18.30 Tilanneilmoitus: Tilanne ennallaan, rauhallista. Ei tappioita.
- 7.1.1940 08.30 Tilanneilmoitus: Yöllä klo 01.00 aikaan hyökkäsi vihollinen maantien suunnassa Maunuvaaraa kohti tykistön ja hyökkäysvaunujen tukemana. Hyökkäys kesti noin kaksi tuntia, jonka jälkeen se tyrehtyi. Nyt on rauhallista ja partiointia jatketaan.
- 08.30 II pataljoonan antaman ilmoituksen mukaan Sakarinvaaran torppa on toimestamme poltettu.
- 12.40 Kapteeni Nurmela lähettää puhelinsanomaa 9.kevytosaston päällikölle: Kevyen osaston on asetettava taistelupartio kersantti Rautiaisen johtamana Sivakan suunnalle. Asiasta on tarkemmin puhelinsanomakirjassa.
- 16.00 II pataljoonan adjutantti ilmoittaa: Päivä on ollut etulinjassa rauhallinen. Tykistöpatterimme suoritti klo 14.00 – 15.00 välisenä aikana tarkistusamuntaa noin 15 laukausta.
- 18.30 Tilanneilmoitus: Suhteellisen rauhallinen päivä, partiointi jatkuu.
- 8.1.1940 08.30 Tilanneilmoitus: Yö on kulunut rauhallisesti, partiotoimintamme jatkuu.
- 12.00 Prikaatin komentaja lähetti onnittelusanoman Suomussalmen 7.1 saavutetun suuren voiton johdosta. (Katso puhelinsanoma kirja).
- 14.30 II pataljoonan adjutantti ilmoitti että, etulinjoilla on hiljaista ja että edellisen vuorokauden aikana ei tullut tappioita.
- 18.00 Esikunnan lähivarmistusta tehostettiin asettamalla parivartio yhden kilometrin päähän esikunnasta itäkaakkoon. (Pohjoisneulaluku 19-00).
Lähivarmistuselimet ovat nyt:
a) pihavartiossa yksi mies.
b) kuulovartiossa yksi mies, joka on kevytryhmän teltan luona.
c) parivartio yön aikana klo 18.00 – 06.00.
d) latupartio, joka kiertää jatkuvasti noin kuuden kilometrin rengasta, ja jonka sisäpuolelle tulee mm. PSP.

e) lisäksi suoritetaan vielä partiointia Vällivaaran ym. suuntiin noin 6 – 7 km päähän lähivarmistusta silmällä pitäen.

	18.30	Tilanneilmoitus: Tilanne ennallaan. Vihollisen on todettu varustavan asemiansa linjalla Koistila – Sakarivaara – Sivakka. Tiedustelutoimintaamme jatketaan.
9.1.1940	08.30	Tilanneilmoitus: Yö on kulunut rauhallisesti. Partio toimintamme jatkuu.
	18.30	Tilanneilmoitus: Tilanne ennallaan. E-kolonna ajaa vain Kannakselle saakka.
10.1.1940	08.30	Tilanneilmoitus: Yö on kulunut rauhallisesti, partio toiminta jatkuu.
	12.00	9.kev.os ilmoittaa että, sotamies Kauko Ikäläinen on kaatunut 8.1.1940 partio-matkalla Jonkerinjärven maastoon. Partiojohtajana oli kersantti Rautiainen. Partio kohtasi ”ryssän” partion Jonkerinjärven niemen etelärannalla olevassa talossa. Viholliset pääsivät karkuun ja pakenivat Saunajärven suuntaan.
	18.30	Tilanneilmoitus: Päivä on kulunut rauhallisesti, partiointimme jatkuu.
11.1.1940	08.30	Tilanneilmoitus: Tilanne ennallaan.
	15.00	II pataljoonan adjutantti ilmoitti: Etulinjoilla hiljaista. Edellisen vuorokauden aikana ei omia tappioita.
	18.30	Tilanneilmoitus: Tilanne ennallaan.
12.1.1940	08.00	II pataljoonan adjutantti ilmoitti että, yö on kulunut rauhallisesti. Vihollinen ampui tykeillä muutamia laukauksia.
	08.30	Tilanneilmoitus: Yö oli rauhallinen, partiointi jatkuu.
	16.55	I pataljoonan adjutantti ilmoitti että, rykmentin tykistön linjalle komennettavia pataljoonassa ei ole. Yksi sotamies on haavoittunut.
	17.55	II pataljoona ilmoittaa että, vihollisen tykistötuli alkoi klo 08.00 ja kesti jaksottaisena 15.30 saakka. Ammunta kohdistui pääasiallisesti Maunuvaaraan ja teltta-alueelle. Vihollinen ampui yhteensä noin 350 laukausta. Etummaisat varmistuspartiomme olivat laukaustenvaihdossa vihollisen kanssa. Kaksi partiomiestämme on haavoittunut.
	18.30	Tilanneilmoitus: Vihollisen raskas tykistö ja kranaatinheitin ampui klo 08.00 – 15.30 noin 350 kranaattia. Vihollisen jalkaväki hyökkäsi vasemmalta vahvistetun komppanian voimin. Hyökkäys torjuttiin kone-, ja pikakivääritylellä. Panssaritorjuntatykki tuhosi yhden hyökkäysvaunun ja vaurioitti toista osumalla torniin. Partiomme tuhosi Lieksan tiellä yhden komisaarin, kaksi sotamiestä ja hevosen. Partio toiminta jatkuu.
13.1.1940	08.30	Tilanneilmoitus: Yö oli rauhallinen, partio toiminta jatkuu.
	18.30	Tilanneilmoitus: Päivä oli rauhallinen, partio toiminta jatkuu. Saapuneen ilmoituksen mukaan Iloäen partio on polttanut 12.1 kaksi vihollisen lentokonetta, sekä ottaneet upseerit vangiksi. (Tarkistetaan.)
14.1.1940	07.00	I ja II pataljoonan vaihto käskyn mukaan on suoritettu klo 07.00 mennessä. I pataljoona Veijola on nyt edessä. Koiravaaran miehistön vaihdosta määrätään myöhemmin.

- 08.30 II pataljoonasta on tuotu vanki esikuntaan, jonka partiomme oli löytänyt nukkumasta kuusen juurelta Ahvenlammen seudulta. Kuulustelussa ei selvinnyt mitään erikoista.
- 11.00 Kaksi vihollisen pommikonetta lensi esikunnan ylitse maantien suunnassa Nurmekseen päin. Petäiskylän seudulla lentokoneista oli ammuttu konekivääreillä asuinrakennuksia, sekä Nurmeksestä noin 10 km päässä ollutta kanttiiniautoa kuitenkin siihen osumatta.
- 18.30 Tilanneilmoitus sisälsi tiedotuksen yllämainituista lentokoneista, vangista ja sen että muuten tilanne on ennallaan.
- 15.1.1940 08.30 Tilanneilmoitus on kulunut rauhallisesti, partiotoimintamme jatkuu.
- 10.30 Ilmahälytys.
- 11.30 Ilmavaara ohi, vihollisen lentokoneita ei näkynyt.
- 11.45 Puhelinilmoitus: Oma kaksimoottorinen lentokone lentää Kajaanista Nurmekseen päin.
- 11.50 Ilmahälytys.
- 12.10 Ilmavaara ohi, vihollisen lentokoneita ei näkynyt
- 12.52 Ilmahälytys, vihollisen lentokone etulinjoillamme.
- 14.05 Ilmavaara ohi. kone on lentänyt koillisen suuntaan.
- 16.30 Kapteeni Nurmela antaa merkitä seuraavaa: 13.1.1940 suoritti kapteeni Nurmela tiekomppanian päällikön kanssa tiedustelun Lapiovaaran ja Koiravaaran välillä. Kannakselta Lapiovaaraan on ojitettu tie. Tien rakentaminen Lapiovaarasta Koiravaaraan, noin 5 km, ja siitä edelleen Kirnialjärvelle, noin 3 km, on helppo. Maasto Lapiovaaran ja Koiravaaran kukkuloilta on matalahkoa kangasmaata ja kovapohjaista suota, josta noin 5 km:n matkalla voi tien pohjana käyttää vanhaa polkua. Purot ovat pieniä ja ne on helppo ylittää. Tiekomppania aloitti tien rakentamisen Lapiovaarasta Koiravaaraan 15.1 1940 aamulla. Koiravaarassa on toistaiseksi kaksi joukkuetta Lapiovaaraan sijoitetusta komppaniasta.
- 18.30 Tilanneilmoitus: Päivä rauhallinen, partiotoiminta jatkuu.
- 16.1.1940 08.30 Tilanneilmoitus: Yö oli rauhallinen, partiotoimintaa jatketaan.
- 10.13 Ilmahälytys. Kaksi vihollisen lentokonetta lentää Rasti – Nurmestien suunnassa, kääntyivät PSP:n paikkeilla. Koneet lensivät verrattain matalalla, arviolta 150 – 300 metrissä, esikunnan yli. Kuultiin koneiden ampuvan jotakin tuntematonta kohdetta. Esikunnan taholta koneita ei ammuttu.
- 14.55 Ilmavaara oli.
- 14.55 Liikkuvan sotapoliisikomennuskunnan päällikkö ilmoittautui esikunnassa. (Vahvuus 1+20). Komennuskunnan majapaikka Haara niminen talo Saramon tienhaarassa.

- 18.30 Tilanneilmoitus sisältää ilmoitukset: ”Ryssät” ovat olleet vilkkaassa lentotoiminnassa ja lentäneet pitkin päivää Latva – Nurmestien suunnassa korkealla ja yhden kerran matalalla. Partio toiminta jatkuu, päivä oli muutoin rauhallinen.
Päivän kuluessa tuotiin Riihivaarasta kaukopartion löytämä irrallaan ollut suomalainen hevonen.
Päivän aikana on valmistunut tienosa välille Lapiovaara – Koiravaara.
- 17.1.1940 08.30 Tilanneilmoitus: Yö on kulunut rauhallisesti, partiointia jatketaan.
- 10.52 Ilmahälytys, lentokoneen ääntä kuultiin Kannaksen suunnalta. Tolkeessa nähtiin koneen lentävän noin 40 metrin korkeudella.
- 11.52 Ilmavaara ohi.
- 18.30 Tilanneilmoitus sisältää asiat: Aamulla tavattiin vihollisen 50 – 60 miehen partio Juurikka-ahon eteläpuolella. Partio oli tullut Koiravaaran eteläpuolitse. Partiomme oli ryhtynyt heti takaa-ajoon ja tuhonnut siitä noin puolet. (Tieto tarkistamaton). Loput hajaantuivat ja pääsivät pakoon, osa latvajärven eteläpuolta ja osa pakeni itään, Lieksan tien suuntaan. Omat tappiomme ovat ennakkotietojen mukaan, yksi kaatunut, yksi haavoittunut upseeri, sekä kaksi miestä on vielä kateissa.
Sotasaaliimme: 4 automaattikivääriä, joitakin käsikranaatteja ym.
- 18.1.1940 08.30 Tilanneilmoitus: Yö on kulunut rauhallisesti, partio toiminta jatkuu.
- 09.30 Ilmahälytys, tuli etulinjoilta päin.
- 09.55 Ilmavaara ohi, lentokoneita ei näkynyt.
- 12.00 Ilmoitettiin pataljoonille prikaati Vuokon tunnussana ajalle 18.1.1940 klo 16.00 – 21.1.1940 klo 16.00. ”Aho – Lampi”.
- 13.25 Ilmahälytys.
- 13.55 Ilmahälytys ohi.
- 14.45 II pataljoona välitti luutnantti Kujalan ilmoituksen Koiravaarasta seuraavan ilmoituksen: Vihollisen varmistus kulkee todennäköisesti 77 – 78 kilometripylvään kohdalla Lieksan tieltä Kirnijärveen.
- 15.00 Annettiin II pataljoonalle käsky: Koiravaaraan on asetettava yksi komppania ja konekivääripuolijoukkue. Jos on käyttömahdollisuuksia niin Lapiovaaraan yksi joukkue ja konekivääripuolijoukkue.
- 15.00 Puhelinsanoma 9.kev.os:lle: Osasto von Essen siirtyy Rv-joukkueen kanssa tänä iltana Kannakselle, jossa ilmoittautuu kapteeni Haloselle. Pyhtilä jää Raappanan miesten kanssa hoitamaan entistä tehtävää ja siirtää yhden joukkueen Teljonvaaralle, josta käsin jatkaa partiointia Jonkerinjärvelle. Joukkueen huolto on järjestettävä siten, että sinne viedään useamman päivän muonat kerralla.
- 16.00 13/TJSK:n (Tiekomppanian) päällikkö luutnantti Laajarinne antoi seuraavat tiedot:
a) 13/TJSK saapui Mujejärvelle 17.12.1939
b) 1. Mujejärven puolustusasemien työt ilmenevät karttapiirroksista.

2. Tolkeen tiellä oli kolme joukkuetta 19 – 22 päivänä joulukuuta 1939. Väliaikaisesti korjattiin kolme siltaa. Kaivettiin ampumakuoppia ja suoritettiin ampumalinjojen suurennuksia pääpuolustuslinjalla. (km 15 – 16). Aloitettiin pesäkkeiden tekoa ja ampumalinjojen harvennuksia Mäntyjärven linjalla.

2. Auraukset:

Nurmes – Lieksa – Inari.

Nurmes – Rastinjärvi.

Nurmes – Valtimo – Maaselkä.

Lisäksi aurattiin väliaikaisesti:

Nurmes – Rautavaara – Sonkajärvi, sekä Tolkeen suunnan kylätiestöt.

Tämän lisäksi suoritettiin aurauksia varastopaikoille.

- 18.30 Tilanneilmoitus sisältää seuraavia asioita:
Kaukopartiotoiminta 14 – 15.1.1940.
Jonkerin eteläpuoli on vapaa vihollisista. Kuusijärven, Havukan, Hiilikon ja Riihivaaran luona viisi viholliskomppania, joista neljä harjoitteli suksilla hiihtoa ja yksi rakensi korsuja, joissa oli sähkövalo, ja joihin virta tuli dieselmootoreista.
Idästä päin oli rakennettu puron vartta myöten tie Löytöjärvelle, josta se jatkui järveä myöten pohjoisimpaan lahdelmaan, mistä se nousi uudelleen maantielle. Maantien molemmin puolin on kaadettu metsää noin 40 metriä. Tie oli jäädytetty.
Huomattiin kolonna johon kuului 8 hyökkäysvaunua ja 16 autoa joista neljä viimeistä oli kahdeksan pyöräisiä. Löytövaaran ja Loson välille tuhottiin täydellisesti kaksi hyökkäysvaunua. Lisäksi katkottiin puhelinlinjoja useista paikoista Saunajärven ja Sivakan väliltä.
- 19.1.1040 08.30 Tilanneilmoitus: Yö oli rahallinen ja partiotoiminta jatkuu.
- 09.45 Ilmahälytys. Klo 09.40 ilmestyi kolme vihollisen pommikonetta Latvalle, jotka lensivät korkealla kaakon suuntaan. Noin 10 minuutin kuluttua tuli kolme hävittäjää samasta suunnasta, jotka Koiravaaran kohdalla tekivät useita syöksyjä ja ampuivat konekivääreillään. Tulituksessa kolme miestä haavoittui, joista yksi myöhemmin kuoli.
- 10.30 Ilmavaara ohi.
- 12.33 Ilmahälytys etulinjoilta. Kolme vihollisen lentokonetta oli lentänyt maantien suunnassa Nurmekseen päin.
- 13.30 Ilmavaara ohi Nykyrinjärven suunnalla.
- 18.30 Tilanneilmoitus sisältää:
Vihollisen tykistö ampui klo 13.05 noin 20 kranaattia etuvartioasemiimme. Partiotoiminta jatkui.
- 09.55 Ilmahälytys joka tuli Nurmeksen suunnalta.
- 11.57 Ilmahälytys etulinjoilta päin.
Noin klo 13.00 vihollisen pommikone lensi 1,5 km korkeudessa Nurmekseen päin. Päivän kuluessa Nurmesta pommitettiin kaksi kertaa, joissa pommituksissa kuoli yksi sotamies ja kapteeni Rihtniemi haavoittui. Joitakin taloja paloi samassa yhteydessä Nurmeksessa.

	18.30	Tilanneilmoitus: Tilanne ennallaan.
	22.40	Ilmahälytys Nurmeksesta päin.
	23.04	Ilmahälytys ohi.
	23.32	Ilmahälytys Nurmeksen suunnasta.
21.1.1940	00.10	Ilmavaara ohi.
	08.30	Tilanneilmoitus: Yö oli rauhallinen, partiointi jatkuu.
	11.27	Ilmahälytys etulinjan suunnasta.
	13.04	Ilmahälytys Nurmeksen suunnasta.
	16.00	Ilmavaara ohi
		Tunnussana 21.1 klo 16.00 – 24.1 klo 16.00. ”Karhu – Mäki”.
	17.12	Ilmahälytys.
	18.32	Ilmavaara ohi.
	18.32	Tilanneilmoitus: Rastin suunnasta on kuultu päivän kuluessa liikettä, muuten rauhallista. Partiointi jatkuu.
22.1.1940	08.30	Tilanneilmoitus: Yö rauhallinen, partiointi jatkuu.
	11.32	Ilmahälytys etulinjasta.
	12.33	Ilmavaara ohi.
	12.50	Ilmahälytys Nurmeksesta päin.
	14.50	Ilmavaara ohi.
	18.30	Tilanneilmoitus: Klo 12.55 kolme lentokonetta, ja klo 14.20 yksi lentokone nähtiin eri suunnilla. Muutoin rauhallista.
23.1.1940	08.30	Tilanneilmoitus: Yö oli rauhallinen, partiointi jatkui.
	09.42	Ilmahälytys etulinjalta päin.
	10.30	Yksi vihollisen pommikone lentää korkealla esikunnan yli maantien suunnassa Nurmeksesta päin. Nurmesta on pommitettu. Ennakkotietojen mukaan yksi pommi on osunut Sotasairaalan sirpalesuojaan.
	18.30	Tilanne ilmoitus sisältää: Yön aikana on rakennettu esteitä Lieksan tielle 74 – 76 km välille. Vihollisen varmistusmiehiä tavattiin 79 – 80 km olivat yksi kaatunut, pioneeri A Kestiheliä Muhokselta. Rakennettiin kaksi 25–30 m pituista miinoitettua murresta 75–76 kilometripylväiden välille. Murresten väli noin 300 metriä.

- 24.1.1940 02.20 Ilmahälytys Nurmekselta päin.
- 02.35 Ilmavaara ohi. Lentokoneita ei näkynyt.
- 08.30 Tilanneilmoitus ylöspäin: Yö oli rauhallinen, partiotoimintamme jatkuu.
- 09.20 Ilmahälytys Nurmeksen suunnasta.
- 09.58 Ilmavaara ohi, lentokoneita ei näkynyt.
- 10.59 Ilmahälytys Nurmekselta päin.
- 14.30 Kaikille yksiköille ilmoitettiin uusi tunnussana ajalle 24.1 klo 16.00 – 27.1 klo 16.00. ”Korpi – Lahti”.
- 18.00 I/JR 25 ilmoitti että, taistelu-uurtissa on ammuttu kaksi vihollista jotka liikkuvat Koistilassa. Yhdyspartio Ilomäen suunnalle kertoi että, 23.1 oli yksi ”ryssä” tullut kädet ylhäällä Ilomäen kenttävartioon. Sanoi olleensa kolme vuorokautta ilman ruokaa? (Vakoilu?).
- 18.30 Tilanneilmoitus: Rauhallista, partiotoiminta jatkuu. Päivä kuluessa on kaukopartio palannut Jonkerin maastosta Heinävaaraan. Partiomatkalla havaittiin että, viholliset ovat kuljettaneet pois yhden asuinrakennuksen ja joitakin latoja jotka todennäköisesti on käytetty korsurakenteisiin. Henkilötappiota ei tullut.
- 25.1.1940 08.30 Tilanneilmoitus: Yö oli rauhallinen, partiointi jatkuu.
- 18.30 Tilanneilmoitus: Tilanne ennallaan, rauhallista. Koko päivän on jatkunut lumisade.
- 26.1.1940 08.30 Tilanneilmoitus: Yö oli rauhallinen, partiotoiminta jatkuu.
- 09.25 Ilmahälytys.
- 09.50 Ilmavaara ohi. Vihollisen lentokoneita ei näkynyt.
- 13.25 Ilmahälytys: Klo 14.15 – 14.20 kuului lentokoneiden surinaa esikunnan kohdalta, koneita ei kuitenkaan näkynyt. Etulinjoilla nähtiin samoihin aikoihin seitsemän lentokonetta. Koneet eivät tällä kertaa ampuneet eivätkä pommittaneet.
- I/JR 25 ilmoitti että, viholliset varustavat Pirttimäkeä, sekä että ”ryssät” ovat havainneet etulinjan tähytämme, jota he ampuivat mm. tykeillä.
- 18.30 Tilanneilmoitus: Päivä oli suhteellisen rauhallinen, partiointia jatkettiin.
- Prikaati Vuokko (JR 25) alistettiin eversti Siilasvuolle.
- 27.1.1940 08.30 Yö oli rauhallinen, partiotoimintaa jatketaan.
- 09.17 Ilmahälytys Nurmeksen suunnalta.
- 14.07 Ilmavaara ohi.

- 14.14 Ilmahälytys Nurmeksen suunnasta.
- 15.30 Ilmavaara ohi.
I/JR 25 ilmoittaa että päivän kuluessa on havaittu 41 lentokonetta. Koneet eivät pommittaneet.
- 18.30 Tilanneilmoitus: Vihollisen ilmatoiminta oli vilkasta. Rastin suunnalla havaittiin yhtä aikaa ilmassa 20 lentokonetta. Yhtä partiotamme pommitettiin. Muuten rauhallista.
Vuorokauden aikana suoritettiin eräitä valmistelutoimenpiteitä. Lohkoamme on vahvistettu mm. osasto Ruotsalolla, joka tällä hetkellä on Lauvuksen Kannaksella. Lisäksi lohkoa vahvistettiin panssarintorjuntajoukkueella.
- 28.1.1940 Ilmoitus, tunnussanat ovat:
28.1 klo 00.00 – 29.1 klo 24.00 ”Härmä”.
30.1 klo 00.00 – 31.1 klo 24.00 ”Kauhava”.
1.2 klo 00.00 – 2.2. klo 24.00 ”Tornio”.
Tunnussana on annettu tiedoksi osasto Ruotsalolle, II/JR 25:lle, PpK:lle ja kaukopartioille.
- 10.10 Ilmahälytys
- 10.55 Ilmahälytys ohi, lentokoneita ei näkynyt.
- 12.40 Ilmahälytys
- 13.25 Ilmahälytys ohi.
- 15.10 Ilmahälytys, lentokoneiden ääniä kuuluu Nykyrin paikkeilta.
- 18.30 Tilanneilmoitus sisältää seuraavat asiat: Vihollisen lentotoiminta on ollut vilkasta. Prikaati Vuokon lohkolle ei kuitenkaan ole ollut pommituksia. Muuten hiljaista.
Vuorokauden aikana on edelleen suoritettu valmistelutöitä. Esikunnan komentoporras on mm. siirtynyt Koiravaaran seudulle.
- 21.00 Pst-joukkue sivuuttaa Nykyrin.
- 29.1.1940 07.00 Osasto Ruotsalo on katkaissut Lieksa – Kuhmo maantien Saunalammen kohdalta.
- 08.00 II/JR 25 on katkaissut saman maantie Kalettomanlammen kohdalta.
- 13.48 Osasto Mäkiniemi (JR 27) on saavuttanut etummaisilla osillaan saunajärven maantien Niskavaarassa.
- 18.35 Puhelisanoma ”Heimolle” (edelleen ”Uhkalle”):
Joukkomme on varmistanut saavutetut tavoitteet ja partioivat edelleen toimintasuuntiin. Huoltotiet tuottavat vaikeuksia, mutta järjestyvät. Vihollisen häirintää on suoritettu pitkin yötä Sivakassa ja Latvassa.
- 17.35 Ilmoitus ”Uhkasta”: Mäkiniemi on saavuttanut Saunajärven itärannan.

- 21.35 Annettiin puhelinkäskey: Jussila ilmoittautuu komppanioineen 30.1.1940 klo 06.00 Lieksan maantiellä osasto R:lle. (Ruotsalolle)
- Päivä aikana vihollisen lentotoiminta oli vilkasta. Nykyrin kohdalla oli klo 09.55 ilmahälytys, joka klo 10.50 peruttiin. Klo 11.30 oli uusi ilmahälytys Nykyrissä, jossa havaittiin 12 vihollisen lentokonetta. Nurmesta ja Porokylää pommitettiin. Klo 15.20 ilmavaara oli ohi.
- 30.1.1940 11.45 Tilanneselostus divisioonan komentajalle: Osasto Ruotsalo on tiellä Klemetti – Kähkölä taistelussa edessä olevia pesäkkeitä vastaan. Osa II/JR:stä on yhden kilometrin päässä Sivakasta kaakkoon. Latvassa ammutaan molemmin puolin tykistöillä ja konekivääreillä.
- 13.20 9.Divisioonan komentaja tiedustelee, onko Kähkölä hallussamme?
- 13.48 Ilmoitus divisioonan komentajalle: Osasto Ruotsalon pääosat ovat edelleen Kähkölän ja Klemetin välisellä tiellä Luvelahdessa, jossa vastassa on vihollisen pesäkkeitä. Kähkölästä ei ole vielä saatu tietoja.
- 13.55 II/JR 25:n komentajalle annettiin puhelimella käskey, jonka mukaan viidennen, Taskilan komppanian avuksi on lähetettävä yksi komppania ja konekivääreitä.
- 17.35 Ilmoitus divisioonan komentajalle: Osasto Ruotsalo on saavuttanut päätien Luvelahden pohjoispuolella, mutta ei ole saanut yhteyttä Muroleeseen. Kähkölän suunta on vieläkin epäselvä. Sivakan suunnalla olevat komppanijat jäävät toistaiseksi puolustukseen saavutetulle tasalle.
On saatu ilmoitus Jussilalta että, vihollinen on jättänyt Kähkölän maaston, sekä että Jussila on lähettänyt yhteyspatio JR 27:ään Saunajärven etelärannalle. ”Ryssät” ovat polttaneet kolme taloa Kähkölän tienoilla. Haukanniemi, Pirola ja Kähkölä. Jussila on saanut käskeyn ottaa yhteys osasto Ruotsaloon Luvelahden suunnalla. (Tarkemmin käskeykirjassa n:o 37).
- 18.10 Ilmoitus divisioonan komentajalle:
Kähkölä on meillä. Partio on lähetetty sieltä ottamaan yhteyttä JR 27:ään. Maastoa Kähkölästä Luvelahteen puhdistetaan.
Päivän kuluessa 5.komppania Taskila on Klemetissä tuhonnut yhden kuorma-auton. Vihollisen lentotoiminta on päivän aikana ollut laimeampaa. Koneita ei Nykyrinkään seudulla näkynyt.
Henkilötappiomme olivat, yksi kaatunut ja kuusi haavoittunutta.
- 31.1.1940 04.25 Jussila saa määräyksen siirtymisestä Klemettiin.
- 08.15 Ilmoitettiin divisioonan komentajalle että, Murole on 400 m:n päässä Luvelahdesta pohjoiseen.
- 08.20 Prikaati Vuokon komentaja pyytää divisioonan komentajalta että Murole ottaisi yhteyden Ruotsaloon, joka on saavuttanut maantien.
- 09.40 Divisioonan komentajan käskey: Kun Luvelahti on yhteistoiminnassa Muroleen kanssa pudistettu, osasto Ruotsalo jatkaa Klemettiin.
- 12.00 Ilmoitus divisioonan komentajalle: Tilanne ei ole sanottavasti muuttunut. Ruotsalo hyökkää noin klo 13.00 Luvelahteen.

- 16.35 Ilmoitus divisioonan komentajalle: Ruotsalo hyökkää koko voimallaan Luvelahdessa, missä vastassa on vihollisen varustetut asemat, tykistöä, heittämiä ja hyökkäysvaunuja. Kähkölästä ei uutta, ei myöskään Sivakasta. ”Ryssä” pommittaa tykistöllä Latvan asemia.
- 22.50 Ruotsalo on saanut käskyn aloittaa hyökkäyksen, jos Muroleen suunnalta kuuluu taistelun ääniä.
Vuorokauden kuluessa on parannettu huoltoyhteyksiä. Vihollisen lentotoiminta on kuluneen vuorokauden aikana ollut vähäistä.
- 1.2.1940 00.00 Tunnussana 1.2 klo 00.00 – 2.2 klo 24.00 on ”Tornio”.
- 00.55 Divisioonan esikunta ilmoitti että, Murole on äänettömästi edennyt noin 200 päähän maantiestä. Ruotsalo aloittakoon heti.
- 05.30 Ruotsalo ilmoittaa että joukot hyökkäävät melko vahvaa vihollista vastaan. Pohjoisesta ei kuulu mitään. Haavoittuneita on 20.
- 05.50 Prikaati Vuokon komentaja ilmoitti Ruotsalolle että , tilanteen tuntien, Ruotsalo harkitkoon itse jatkaako hän hyökkäystä vai pysähtyykö puolustukseen.
- 12.32 Ilmoitus divisioonan komentajalle: Ruotsalo on Luvelahdessa vallannut muutamia pesäkkeitä vihollisen päävastarinta-asemassa ja pyrkii edelleen eteenpäin. Yhteyttä Muroleeseen ei ole saatu. Murole on todennäköisesti Luvelahti i:stä noin 1.5 km koilliseen olevassa tien risteyksessä. Ruotsalooa on vahvistettu yhdellä joukkueella. Muualta ei erikoista.
- 12.40 Ilmoitus että, JR 27:stä Kattaisen komppaniasta, kersantti Lammassaaren johtama partio, vahvuus 1+3, on klo 07.00 saapunut Nykyrijärven kohdalle kahden vuorokauden metsäharhailun jälkeen. Partio oli 30.1 ollut varmistustehtävässä Saunasaarella ja tullut siellä eristetyksi omasta yksiköstään.
- 16.30 Divisioonan esikunnan ilmoitus: Ruotsalon on pidettävä nykyiset asemansa ja kaivauduttava, että Murole pystyy hallitsemaan tulellaan maantietä Luvelahdessa noin 500 metriä itään.
Klemetti on myös pidettävä. Vihollisen huoltotie on katkaistu. Löytövaara – Losovaara-, ja Niskalammen maasto sekä Alasjärven – saunajärven itäranta on hallussamme. Vihollisen huoltotilanne on erittäin vaikea.
Vihollisen toiminta vuorokauden aikana ei ole ollut erityisen vilkasta. kaksi omaa lentokonetta on liikkeellä.
Vuorokauden aikana on tuhottu kaksi hyökkäysvaunua, yksi lentokone osasto Ruotsalon toimesta Luvelahdessa, sekä Klemetissä kaksi kuorma-autoa.
- I/JR 25 on Rastin suunnalla torjunut vihollisen heikon hyökkäysyrityksen. Taistelussa kaatui 20 vihollista.
5./JR 25 on tuhonnut kaksi vihollisen partiota ym...
Omat tappiot: JR 25:stä kaatui 1 aliupseeri ja 4 sotamiestä ja Osasto Ruotsalosta 6 kaatunutta.
- 2.2.1940 09.31 Tilanneilmoitus divisioonan komentajalle: Ruotsalon vasen siipi on maantiellä puron mutkassa, Luvelahti toisesta l:stä pohjoiseen, oikea siipi Luvelahti i:stä 150 metriä järvenrannasta länteen. Yksi joukkue on takana. Rantaa varmistaa konekivääripuolijoukkue tiestä 800 metriä etelään. Varmistus on asetettu myös Klemettiin päin.

- 12.00 Kaukopartio on saanut tehtävän mennä Ruotsalosta oikealle Saunajärven länsipuolelle missä sen on pidettävä silmällä Kähkölän ja Osasto Ruotsalon välistä rantaa. Saunasaari on JR 27:n hallussa.
- 16.30 Tuovinen on saanut käskyn siirtyä Lieksantien länsipuolelle. Partiointi Ahvenlammelle jatkuu.
- 19.00 Tilanneilmoitus divisioonan komentajalle: Vihollinen hyökkää suurilla voimilla Klemettiä vastaan Sivakasta ja Leppirinteeltä. Pirttimäen suunnalta kova vihollisen tykistötuli Maunuvaaraan.
- 21.00 Divisioonan komentajan käsky, jossa mm. Klemetti, jos suinkin, on pidettävä, samoin Luvelahti on myös pidettävä, Kähkölään jätetään ainoastaan varmistus.
Vuorokauden aikana vihollisen lentotoiminta on ollut vilkasta. Useita kymmeniä sen lentokoneita on ollut liikkeellä, jotka eivät kuitenkaan ole saaneet mitään aikaan lohkollamme. Vuorokauden kuluessa Osasto Ruotsalon alueella tuhottiin kaksi lentokonetta, jotka olivat piilotettuna Saunajärven rannalla, sekä yksi kuorma-auto. II/JR on tuhonnut yhden hyökkäysvaunun. Vihollisen arvioidut tappiot olivat noin 30 miestä.
Omat tappiot: 6./JR 25, 1 aliupseeri ja 1 sotamies, 4./JR 25, 1 sotamies, 5./JR 25, 1 sotamies. Yhteensä 1+4.
- 3.2.1040 Erittäin vilkasta. Vihollinen on pudottanut pommeja umpimähkäisesti, josta syystä vauriot ovat supistuneet katkenneisiin puhelinjohtoihin. Meidän puolellemme ”ryssä” on pudottanut 7 säkkiä elintarvikkeita Kannaksen maastoon.
Omat tappiomme: Kaatuneita ei ole. Yhteen panssarintorjuntatykkiin osui kenttäkanuunan täysosuma.
- 4.2.1940 00.37 Divisioonan komentaja määräsi että, ilmatähystys on järjestettävä tehokkaaksi desanttien varalta. Toimenpide johtunee osittain siitä, että eräässä siepatussa sanomassa 54.Divisioonasta lähetetyssä sanomassa sanotaan. ”Lähetäkää heti laskuvarjo-osasto Repolaan.
- 11.30 Tilanneilmoitus divisioonan komentajalle: Ruotsalo on saavuttanut pienillä osillaan maantien pohjoispuolen. Maantie on katkaistu Klemetistä noin yksi kilometri itään. Tietä Klemetti – Luvelahti puhdistetaan mahdollisista vihollisen partioista.
- 12.10 Kersantti Nevalainen ilmoitti suomalaiselta ilmavalvonta-asemalta että, kaksi vihollisen lentokonetta on todennäköisesti laskeutunut Kujankijärvelle. kaksi partiota on lähetetty heti tutkimaan Kujankijärveä, sekä kaikkia muita järviä mainitulla suunnalla. Klo 16.45 molemmat partiot palasivat eivätkä olleet havainneet lentokoneiden laskeutuneen millekään järvelle.

Päivän kuluessa vihollisen lentotoiminta oli erittäin vilkasta. Eivät kuitenkaan saaneet lohkollamme mitään mainittavaa aikaan. Lentokoneista pudotettiin runsaasti muonaa saarretuille ryhmille.

Kuluneen vuorokauden aikana tuli 3./JR 25:stä vänrikki Vaalaman joukkue yllätetyksi vihollisen konetuliaseilla, kun se oli suorittamassa pudistustyötä Sivakan maastossa. Ylläkössä kaatui 19 miestä. Yksi upseeri (vänrikki Vaalamo), kolme aliupseeria ja kuusitoista miestä. Muilla lohkolla kaatui kaksi.

- 19.00 Tilanneilmoitus divisioonan komentajalle sisältää mm: Ruotsalo ja Murole ovat päässeet partiokosketukseen. Vihollisen vahva pesäke on todettu Luvelahden ja Klemetin puolivälissä.
- 21.25 "Heimon" puhelinsanoma, jossa ilmoitetaan että, on siepattu sanoma missä 54.Divisioona komentajalle klo 17.48 ilmoitetaan, että suomalainen neljän pommikoneen laivue on tehnyt laskun Saunajärvelle. Järvelle ei ole laskeutunut mitään laivuetta, ei myöskään vihollisen, joten ko. sanoma perustuu kokonaan mielikuvitukseen.
- 5.2.1940 Tunnussana 5.2 klo 00.00 – 6.2 klo 24.00 on "Tyrnävä".
- 11.00 Tuoviselle on annettu käsky varmistaa osasto Ruotsalo lännen suunnasta mahdollisesti purkautuvia vihollisia vastaan.
- 11.20 Tilanneilmoitus Pohjois-Suomen ryhmän esikuntaan: Vihollinen purkaantuu lännestä itään Klemetissä tien täydeltä. Joukkueen on Klemetissä ollut pakko vetäytyä pois tieltä, mutta pystyvät maastosta tulittamaan maantietä. Joukkomme tappiot ovat olleet huomattavat ja joukot ovat väsyneitä.
- 12.30 Divisioonan komentajan käsky: Klemetin joukot vetäytyvät, ylivoimaisen vihollisen siihen pakottaessa, osasto Ruotsalon luokse. Tie Luvelahden länsipuolelta on pidettävä katkaistuna.
- 20.55 Divisioonan komentaja antaa käskyn 6.2 aamusta alkavaa hyökkäystä varten. Hyökkäyksen tarkoitus on antaa viholliselle kuva yleisen hyökkäyksen käynnistymisen alkamisesta. (Vihollisen sitomistehtävä). Asiasta on ilmoitettu Ruotsalolle ja Haloselle. Kujalalle on annettu käsky hyökätä Sivakan suuntaan. Veijola aloittaa tykistövalmistelun maantien suunnassa, sekä aloittaa sen jälkeen hyökkäyksen suunnitelman mukaisesti.
- Vihollisen lentotoiminta on vuorokauden aikana ollut hieman laimeampaa, vain muutamia vihollisen lentokoneita on ollut liikkeellä, joista on pudotettu elintarvikkeita.
Henkilötappiota kaatuneina ei ollut, muuta neljä sotilasta haavoittui.
- 6.2.1940 Suunnitelman mukaisesti aloitettiin vihollisen sitomiseen tarkoitettujen hyökkäysliikkeiden varhain aamulla. Vihollisen lentokoneet pudottivat muonaa ja patruunoita linjojemme puolelle lähellä Saunajärveä. Saunajärven jäälle tuhottiin yksi suuri vihollisen kuljetuskone.
- 21.00 Divisioonan komentajan käsky: Osasto Vuokko toimii edelleen samoin kuin 5.2 on käsketty toimia vihollisen sitomiseksi Sivakassa ja Latvajärven suunnilla. Tehtävä annettiin heti Ruotsalolle tiedoksi, sekä käskytettiin kuten käskykirjasta n:o 2 yksityiskohtaisesti ilmenee.
Vuorokauden tappiomme olivat: Yksi kaatunut I/JR 25:stä.
- 7.2.1940 Tunnussana 7.2 klo 00.00 – 8.2 klo 24.00 on "Heinola".
- Suunnitelman mukaisesti suoritettiin vihollisen sitomiseen tarvittavia hyökkäysliikkeitä. Osasto Ruotsalo on vallannut muutamia pesäkkeitä. Klemetissä on ammuttu alas vihollisen yksimoottorinen lentokone, joka paloi. Miehistö, kaksi henkilöä vangittiin, ilmoittivat kuljettaneensa vain sanitääritarvikkeita.

- 8.2.1940 Osasto Ruotsalo ei ole päässyt etenemään vuorokauden kuluessa. Klemetin paikkeilla maantie on kaivettu poikki yön aikana. Päivän aikana jatkettiin varustelutöitä.
Vihollisen lentokoneita oli päivän aikana runsaasti liikkeellä.
- 9.2.1940 Tunnussana 9.2 klo 00.00 – 10.2 klo 24.00 on ”Kempele”.
- Osasto Ruotsalo ei ole päässyt etenemään. Vänrikki Hassi partioi pohjoiseen ja saa päivittäin yhteyden Ilomäen partioon.
Kaukopartio ilmoittaa: Lehmivaarasta suuntaan 25 - 00 noin 500 metriä rajan toisella puolella on noin komppania ”ryssiä” varmistamassa erästä tukki-kämpää, jonne lentokoneet heittävät viestinsä.
- 14.30 Ilmoitus, omia lentokoneita on liikkeellä. Vihollisen lentokoneita ei päivän kuluessa ole näkynyt, vaikka sää oli varsin hyvä lentotoiminnalle.
- 10.2.1940 Päivä oli lohkolla rauhallinen. Klemetistä pääsi hyökkäysvaunu itäpesäkkeeseen. Takaisin tullessaan se putosi tielle kaivettuun hautaan Klemetin lähellä. Vaunu saatiin myöhemmin pois toisen vaunun avustamana.
- Toisella lohkolla, valtakunnan rajan läheisyydessä, Repolasta päin Kuusijokilinjaa vastaan suuntautunut vihollisen hyökkäys on torjuttu. Samoin myös Kiekinkosken suunnalla vihollisen suorittamissa hyökkäyksissä vastapuoli on menettänyt 700 miestä ja yhden hyökkäysvaunun.
- 11.2.1940 Tunnussana 11.2 klo 00.00 – 12.2 klo 24.00 on ”Seinäjoki”.
- 15.00 Ilmoitettiin että oma lentokone lähtee Kajaanista ja lentää lohkollamme.
- Luvelahdessa osasto Ruotsalo on yrittänyt tunkeutua vihollisen pesäkkeisiin. Latvassa suoritettiin partiointia ja häirintää. Ilomäen partioon saatiin yhteys kaksi kertaa.
Kaukopartiolle annettiin miinoittamis-, ja häiritsemistehtävä Mämmelän ja Sivakan välille.
- 12.2.1940 10.10 Ilmoitettiin oman lentokoneen lennosta, joka lähtee Kajaanista klo 10.45 ja lentää lohkollamme.
- Päivän aikana ei tilanteessa muutoksia.
- 19.00 Patteri aloitti siirtymisen Latvasta uusiin aseisiin. Vihollisen lentotoiminta oli vilkas, pudottivat laskuvarjoilla elintarvikkeita ja patruunoita.
- 13.2.1940 Tunnussana 13.2 klo 00.00 – 14.2 klo 24.00 on ”Liminka”.
- 10.05 Ilmoitus: Oma kaksimoottorinen lentokone on liikkeellä klo 10.30 – 11.20 välisenä aikana.
- Luvelahdessa vihollinen yritti iltahämärässä murtautua pohjoiseen, yritys estettiin.
Klemetissä ja Sivakassa vihollista häirittiin.
Latvassa partiomme ampuivat kolme miehisen vihollisen varmistuspaikan sekä tuhosivat suksia. Saaliiksi saatiin kaksi hevosta.
Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta, pudottivat elintarvikkeita.
Pohjois-Suomen ryhmän esikunnasta saatiin täydennykseksi 38 miestä.

Vuorokauden omat tappiot olivat kaksi haavoittunutta.

Lohkomme ulkopuolella käytiin taisteluja vihollisen hiihtopataljoonia vastaan Niskalammen eteläpuolella, Kälkäsellä ja Kesselinjärven maastoissa. Kiekin-koskella on Kiekinjärven ja Pesäjärven välinen niemeke pudistettu vihollisista. Kuusijokilinjalla tilanne on ennallaan. Niissä taisteluissa tuhottiin päivän aika-na ainakin 500 "ryssää". Sotasaaliina saatiin mm. hevoskuormallinen auto-maattikiväärejä.

14.2.1940 12.30

Divisioonan komentaja ilmoitti viholliselta siepatusta sanomasta, jossa kärke-tään osilla voimia hyökkäämään Sivakasta Luvelahteen. II pataljoonan on jär-jestettävä puolustus siten että, se voi ottaa vastaan yhden pataljoonan hyökkäyksen lännen suunnalta. Patteri suorittaa hakuammuntaa Klemetin tasalle.

Edellisen johdosta annettiin käskyt Haloselle ja Laulajaiselle.

Päivän tilanne:

Luvelahdessa päivä oli rauhallinen.

Klemetissä Halonen valmistautui vastaanottamaan vihollisen hyökkäystä, jota ei iltaan mennessä vielä kuulunut. Laulajainen suoritti käsketyt hakuammun-nat.

Latvassa vihollinen ampui iltahämärässä noin kolmekymmentä kranaattia Maunuvaaraan, sekä pudotti joitakin säkkejä muonaa I/JR 25:n puolelle.

Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta, pudottivat saarretuille elintarvikkeita. Kello 15.00 – 16.30 kuusi omaa hävittäjää liikkeellä, silloin vihollisen lentokoneita ei näkynyt. Ihmeellinen sattuma, että aina kun on ilmoitettu omien koneiden lentävän, ei vihollisen lentokoneita ole lainkaan näkynyt vaikka lentosää on ollut paras mahdollinen.

Yksi sotamies on kaatunut.

Lohkomme ulkopuolella on Kalliolammen seudulla edennyt vihollisen hiihto-pataljoona työnnetty valtakunnan raja taakse. Pataljoona menetti 200 miestä kaatuneina. Kälkäsen ja Kesselin maastossa vihollisen hiihtoprikaatin tuhoaminen jatkuu. Sillä suunnalla vihollinen on menettänyt päivä aikana kaatuneina noin 700 miestä.

15.2.1940

Tunnussana 15.2 klo 00.00 – 16.2 klo 24.00 on "Kello".

14.00

Saatiin ilmoitus jonka mukaa oma kone lentää 15.00 – 16.30 välisenä aikana.

Päivän tilanne:

Luvelahdessa tilanne on ennallaan.

Klemetissä on jatkettu varustelutöitä. Partio on havainnut noin joukkueen vahvuisen vihollisosaston hiihtäneen välipesäkkeistä Klemettiin maantien pohjoispuolelta noin yhden kilometrin päässä maantiestä.

Vihollisen lentokoneita ei ole ollut ilmassa.

Lohkomme ulkopuolella on jatkettu vihollisen hiihtopataljoonien tuhoamista Kälkäsen ja Kesselin maastoissa. Täydellisesti ja lopullisesti on tuhottu vihollisen hiihtopataljoonat 9, 13 ja 34. Vihollinen on menettänyt kaikkiaan 1500 miestä kaatuneina. Sotasaaliiksi saatiin mm. 400 automaattikivääriä. 30 pikakivääriä, 4 konekivääriä, 4 pienoishetitintä ym...

16.2.1940 12.35

Vihollisen lentokone hyökkää Nykyrin kohdalla kolonnan kimppuun. Kiivasta tulitusta, josta kuitenkin ei aiheutunut tappioita.

- 22.30 Kuomavaaran ilmavalvonta-asema ilmoitti että, klo 22.10 kuultiin lentokoneista ammuttua konekivääritulta arviolta noin kuuden kilometrin päässä ilma-
valvonta asemasta tien suunnassa etulinjoille päin. Asiasta ilmoitettiin mm.
kolonnan johtajalle.
- Tilanteessa ei muutoksia vuorokauden aikana. Henkilötappioita ei ole.
- 17.2.1940 Tunnussana 17.2 klo – 18.2 klo 24.00 on ”Vihanti”.
- Tilanne Luvelahdessa. Osasto Ruotsalo on tuhonnut useita vihollisen apujou-
kon (hiihtoprikaatin) partioita.
Sivakassa suoritettiin häirintäiskuja, kranaatinheittimillä ammuttiin mm.
maantielle.
Tolkeen suunnalla, Valamajärven luona, ”ryssän” 50 – 60 miehinen partio on
ylittänyt rajan ja edennyt noin 6 km länteen. ”Ryssät” pääsivät pakoon.
Raappanan kaukopartio lähti ajamaan takaa.
Vihollisen lentokoneita oli runsaasti liikkeellä, suorittivat ylilentoja. Vihollinen
on alkanut lentää myös yöllä ja tulittanut mm. kolonnia häiritsemistarkoi-
uksella.
Henkilötappiota ei ole tullut.
- 18.2.1940 09.30 I/JR 25:n ja II/JR 25:n komentajille sekä Kujalalle annettiin käsky häiritsemisen
jatkamisesta ja tehostamisesta.
- Tilanne Luvelahdessa ennallaan, muualla suoritettiin vihollisen häirintää.
Von Essenin joukkue on ollut toista vuorokautta taistelussa Jumissa, ei ole
voinut irtaantua.
Vihollisen lentotoiminta on ollut vähän laimeampaa kuin edellisinä päivinä.
Lentokoneista suoritettiin umpimähkäistä ammuntaa.
henkilötappioita ei ole.
- 19.2.1940 Tunnussana 19.2 klo 00.00 – 20.2 klo 24.00 o ”Nivala”.
- Klemetissä ja välipesäkkeessä (Hirsimaja) suoritettiin häirintää. Viholliset eivät
liiku eivätkä ammu. Ammuttiin tykkitululta Klemettiin.
Latvassa viholliset ampuivat Koistilasta harvaa kivääritulta taisteluetuvartiota
vastaan.
- 15.45 Kaukopartio ilmoittaa että, se on tuhonnut matkallaan noin 25 ”ryssää” ja
katkonut puhelinjohtoja.
- 21.30 Tilanneilmoitus divisioonan esikunnalle:
Ilmatilanne: Vihollisen lentotoiminta on ollut vilkasta. Lentokoneista on
huollettu mm. Rastin suunnalla.
- 20.2.1940 Tilanne:
Klemetissä on suoritettu partiointia välipesäkkeeseen. Vihollisen taholta ei
minkäänlaista liikehdintää. Kaikilla muilla suunnilla oli rauhallista.
Vihollisen ilmatoiminta oli vilkasta etulinjoilla, oli myös yölentoja.
- Tilanne toisilla lohkoilla:
Kuusijokilinjalla on vihollisen hyökkäys käynnissä. Kylmäjärvellä lyötiin 46
miehen vihollisosasto. Hangasjärven itäpuolella on noin 50 miehen vihollis-
osasto saarrettu.

- 21.2.1940 Tunnussana 21.2 – 22.2 on ”Puolanka”.
- 12.30 9.Divisioonan esikunnan käsky, jossa ilmoitetaan että, vihollisen saarroksissa olevien joukkojen ulosmurtautumista on odotettavissa lähinnä olevien kahden vuorokauden kuluessa ...
Osasto Vuokko muodostaa osasto Essenin johon tulee kuulumaan kevytkomppania ja yksi kiväärikomppania sekä konekivääripuolijoukkue.
Osasto Essen siirtyy viipymättä Kähkölään. Yhdellä joukkueella osasto miehittää Saunasaaren luoteispään. Kevytkomppania etenee Kalliolammen maastoon, jossa suorittaa jatkuvaa tiedustelua ”tossuteiden” suunnissa. Osaston on oltava yhteistoiminnassa Latvan kanssa.
- 22.2.1940 13.00 Osasto von Essen on saanut edellä mainitun käskyn.
- 16.00 Latvasta on lähetty tykki reittiä Nurmes – Sotkamo – Kuhmon Lammasperä.
- 19.20 On annettu Kujalalle ja Haloselle häiritsemistoiminta käskyt.
- 21.00 Kaukopartio on lähtenyt tehtävällä, vihollisen häiritseminen tossuteiden varilla.
- Tilanne:
Latvan Koistilasta harvaa kivääri-, ja konekivääriltä.
Koko päivän kestäneen lumipyryn takia vihollisen lentotoimintaa ei ollut.
Klemetissä ”ryssät” ovat ampuneet muutaman laukauksen panssaritorjuntatykillä.
Partiomme on havainnut vihollisen noin 20 miehen osaston pääseen tien pohjoispuolitse Klemetistä välipesäkkeeseen.
Latvassa oli partiokahakka Lapinjärven pohjoispuolella.
Omat tappiot olivat, yksi kaatunut. Vihollisen tappiot vastaavasti viisi kaatunutta.
- Vihollisen ilmatoiminta oli erittäin vilkasta. Pommitivat harjua Latvajärvestä itään. Pommituksessa haavoittui yksi sotamies. Latvan talon ulkorakennus paloi. ETP:ltä haavoittui kolme hevosta lentokoneen konekivääritulussa.
- Lohkomme ulkopuolella olevalla Hangasjärvellä on saarroksissa ollut noin 50 miehen vihollisosasto tuhottu.
Kiekinkosken suunnalla tuhottiin vihollisen 34 miehen vihollispartio.
- 23.2.1940 Tunnussana 23 – 24.2 on ”Vaala”.
- Tilanne:
Klemetissä on vihollisen viisimiehininen partio liikkunut jalan Klemetin suuntaan maantietä myöten.
Tolkeessa partio on ollut puhelinyhteydessä Kähkölästä Saunasaarella olevan kevytosaston joukkueen kanssa.
Vihollisen lentotoiminta oli verrattain vilkasta aamupäivän aikana.
- 24.2.1940 Tilanne:
Vuorokauden kuluessa ei ole tapahtunut muutoksia tilanteessa millään suunnalla.
Aamupäivän aikana vihollinen suoritti tavanmukaiset muonituslentonsa Rastille, muutoin ilmatoiminta oli vähäistä.

- 25.2.1940 Tunnussana 25 – 26.2 on ”Nurmes”.
- Tilanne:
Latvassa, Sivakassa ja Klemetissä on ennallaan.
- 15.00 Kevyt osasto Essen ilmoittaa että, ”ryssä” on yllättänyt suomalaisten kenttävartion Kuusijärven länsipäässä. Vartio on vetäytynyt Kalliolammen suuntaan. Rv-joukkue on alistettu JR 27:lle ja saanut käskyn toimia Kalliolammem maastossa. Tarkemmin käskykirjassa P.s n:o 129.
- JR 27:n ja lohkomme rajoilla on vuorokauden kuluessa tuhottu Reuhkan tukikohta jossa tuhoutui noin komppanian vahvuinen vihollisosasto.
- Vihollinen suoritti muonituslentoja Rastille.
- 26.2.1940 23.00 Tilanne:
Klemetissä vihollisen noin 10 miehen hiihtopartio on päässyt maantien Klemetti – Saunajärvi pohjoispuolitse kiertämällä välipesäkkeestä Klemettiin. Vihollista häirittiin kranaatinheittimillä Klemettiin.
- JR 27 ilmoitti että, vihollisen noin 70 miehen partio on tossutiellä Kuusijärven kaakkoispuolella. JR 27:stä ja 9.Kev.os.:sta on lähetty partiot vastaan.
- Kaukopartio, joka on partioinut Kuusijärven itäpäähän, ei ole huomannut liikettä em. tossutiellä.
- Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta, muonitusta ja kk-ammuntaa. II/JR25:n huoltokeskuksessa yksi hevonen haavoittui. Edellisenä päivänä vallatusta Reuhkan pesäkkeestä saatiin sotasaaliina, kaksi hyökkäysvaunua, neljä autoa, kaksi kenttäkeittiötä, viisi konekivääriä, 20 pikakivääriä, 23 automaattikivääriä ja 135 kivääriä.
- 27.2.1040 Tunnussana 27 – 28.2 on ”Nakkila”.
- Tilanne:
Klemetin kohdalla, maantien pohjoispuolella, on tuhoutunut kolme ”ryssää” miinaan.
II/JR 25 on suorittanut savutuksia, joidenka tarkoituksena oli saada selville vihollisen konetuliaseiden asemat. Kokeet eivät kuitenkaan johtaneet toivottuun tulokseen.
Sivakassa suoritettiin häirintää mm. kranaatinheittimillä.
Vaikka oli lumipyry, vihollinen suoritti joitakin muonituslentoja.
- Lohkomme ulkopuolella, Losossa vallattiin muutamia korsuja.
- 28.2.1940 Tilanne:
Klemetissä on yön aikana esiintynyt vihollisen partioita, maatien Klemetti – Saunajärvi, kummallakin puolella. Panssarintorjuntatykillä ammuttiin menestyksellisesti välipesäkettä.
- 11.00 Sivakassa vihollinen yritti hyökätä Lieksan maantien suunnassa noin 200 m maantien kummallakin puolella. Hyökkäys torjuttiin.
Lumituisku esti vihollisen lentotoiminnan.
Muilla suunnilla tilanne on ennallaan.

- 29.2.1940 Tunnussana 29.2 – 1.3 on ”Loimaa”.
Tilanne kaikilla suunnilla on ennallaan.
Vihollisen lentotoiminta on vilkasta, suorittivat mm. muonituslentoja.
- Helmikuun aikana on Prikaati Vuokon loholla tuhottu:
a) kolme hyökkäysvaunua.
b) 3 kuoma-autoa.
c) viisi lentokonetta (joista neljä oli maassa).
Vihollisia on kaatunut arviolta noin 500.
Prikaatin omat tappiot olivat 31 kaatunutta.
- Lohkon ulkopuolella, Kiekinkosken suunnalla, tuhottiin vihollisen partioita joista kaatui 40 miestä ja kolme hevosta.
- 1.3.1940 Tilanne:
Klemetissä suoritettiin yön aikana häirintää jalkaväkiaseiden tulella eri suunnilta. Vihollinen vastasi joka kerralla jalkaväkiaseilla.
Sivakassa myös häirittiin jalkaväkiaseilla.
Latvassa annettiin tuli-iskuja Maunuvaarasta tiedustelun perusteella saatuihin maaleihin vihollisen puolelle Koistilaan. Vihollinen ei vastannut iskuihin.
- Vihollisen ilmatoiminta oli edelleen vilkasta. Käyttävät nyt todennäköisesti lentoihin uusia hävittäjätyyppejä, jotka ovat nopeita. Lentotoiminta ei aiheuttanut vaurioita.
- Lohkomme ulkopuolella, Kuusijokilinjalla vihollisen hyökkäykset ovat voimakkaita, ne kuitenkin on torjuttu suoritetuilla vastaiskuilla. Kuusikymmentä vihollista on kaatunut.
- 2.3.1940 Tunnussana 2.3 – 3.3 on ”Veteli”.
- 19.15 Jussila ottaa komentoonsa Latvassa olevat joukot Veijolan loman aikana, Ollila ”Kissassa” olevat.
- Tilanne:
Klemetissä annettiin yön aikana tuli-iskuja vihollisen aseisiin jalkaväkiaseilla. Viholliset eivät vastanneet tulitukseen.
Sivakassa jatkettiin häiritsemistä, painopiste yön aikana.
Latvassa oli laukaustenvaihtoa molemmin puolin.
- 18.00 9.kev.os:n pp-komppania ilmoittaa että, noin 40- 50 miehen vihollispartio on tullut koillisesta, Otrösjärveltä päin raja yli Koivikkoon, jossa yllätti partiomme ja sotapoliisit, jotka olivat lähteneet Koivikon torppaan hakemaan pois siellä vielä asuneet kaksi vanhusta. Syntyneessä kahakassa sai kaksi sotapoliisia surmansa ja yksi sotamies haavoittui.
Vihollisen tappiot olivat kaatuneina, yksi rajavartioluutnantti, yksi aliupseeri ja yksi sotamies. Viholliset vetäytyivät takaisin Otrösvaaraa kohti.
Vihollisen lentokoneet olivat ilmassa vasta iltapäivällä, jolloin hoitivat muonakuljetuksia.
- Lohkomme ulkopuolella, Kannaksella, on tuhottu kaksi korsua ja yksi tykki. Losossa korsu ja kaksi tykkiä. Kuusijoella oli vihollisen voimakasta tykistön toimintaa.

- 3.3.1940 05.30 9.Divisioonan käsky, jonka mukaan on lähetettävä kolme joukkuetta Osasto Ruotsalon käyttöön. Lähetettiin Ollila ja kolme joukkuetta viipymättä.
- 09.45 -10.25 Annettiin käskyt vihollisen häiritsemisestä. Tarkemmin käskykirjassa.
- Tilanne:
Klemetissä on jatkettu vihollisen häiritsemistä, samoin Latvassa. Vihollisen lentotoiminta oli laimeata, iltapäivällä vihollinen suoritti huolto-lentoja. Luvelahdessa vallattiin Esikuntakukkula kokonaisuudessaan. Kuusijoella oli vihollisen voimakas hyökkäys, jonka takia joukkomme vetäytyivät Löytövaaran puolustusasemiin.
- 4.3.1940 Tunnussana 4.3 – 5.3 on ”Vuoksi”.
- Tilanne:
Klemetissä häirittiin yön aikana vihollista jalkaväen aseilla ja partioimalla.
- 06.30 Vihollinen hyökkäsi Klemetissä. Viholliset levittäytyivät rintamaksi noin 200 m maantien molemmille puolille. Ammuttiin tulikeskityksiä tykeillä ja heittimillä. Vihollinen kaivautui. Taistelu on jatkunut koko päivän. Sivakassa suoritettiin yön aikana vihollisen häirintää, samoin Latvassa. Viholliselle lähetti propagandaa radioautosta. Harvaa laukaustenvaihtoa jatkettiin rintaman molemmin puolin.
- 5.3.1940 Tilanne:
Klemetissä ”ryssät” ovat ampuneet yön aikana, aamuhämärissä, kranaatinheittimillä ja aloittaneet etenemisen maantien kummallakin puolella levittäytymällä 400 m levyiselle alueelle. Taistelut jatkuivat koko päivän. Sivakassa suoritettiin vihollisen häirintää yö aikana jalkaväkiaseilla ja heittimillä. Latvassa häirittiin vihollista. Koistilaan ja Pirttimäelle ammuttiin kranaatinheittimillä ja jalkaväkiaseilla. ”Ryssät” vastasivat tulitukseen. Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta koko päivän ajan, pudottivat muonaa laskuvarjoilla tukikohtiinsa.
- 12.55 Tuovinen sitoo jatkuvasti kahdella konekiväärillä tien suunnassa ja yhdellä joukkueella ja yhdellä konekiväärillä pohjoisen puolelta välipesäkettä.
- 19.00 Annettiin käsky Tuoviselle kaivaa yön aikana välipesäkkeen pohjoispuolelle ampuma-asemia.
- 6.3.1940 Tilanne:
Klemetissä vihollinen on vetäytynyt tien eteläpuolella takaisin. Pohjoispuolella on vielä vihollisia. Harvaa laukausten vaihtoa molemmin puolin. Sivakassa häirittiin kranaatinheittimellä. Latvassa oli vilkasta vihollisen lentotoimintaa, muuten päivä oli rauhallinen.
- 7.3.1940 20.00 Käsky Koivuselle: Kaukopartio heti Ahvenlammen kautta.
- 20.05 Ilmoitettiin Jussilalle kaukopartion tulosta Latvaan.
- Tilanne:
Klemetissä ”ryssä” on ampunut tykeillä, kranaatinheittimillä ja jalkaväen aseilla haravakseen koko päivän.

Sivakassa häirittiin vihollista, samoin Latvassa, missä vihollinen ampuivat kranaatinheittimellä Maunuvaaraan. Lentokoneista pudotettiin muonaa Pirttimäkeen.

Tolkeessa 42 miehinen partio lähetettiin valtakunnan rajan taakse.

Rauhallista.

Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta koko päivän ajan.

8.3.1940

Tilanne:

Klemetissä vihollinen häiritsi ampumalla tuli-iskuja lentokoneista. Vihollinen ampui myös harvakseltaan tykeillä Klemetistä.

Sivakassa häirittiin vihollista tuli-iskuilla.

Latvassa "ryssä" ampui Maunuvaaraan kranaatinheittimillä. Rastin suunnalle vihollisen lentokoneista toistakymmentä laskuvarjoa. Eräissä laskuvarjoissa havaittiin sylinterin muotoinen esine.

Vihollisen ilmatoiminta oli vilkasta.

19.05

Divisioonan esikunnan käsky:

Tien pohjoispuoli on otettava haltuun 9-10 päivän välisenä yönä ja vapautettava Heikkinen.

19.20

Yllä oleva Divisioonan käsky ilmoitettiin Tuoviselle. Lisäksi käskettiin laatimaan piirros välipesäkkeestä ja lähettämään se "Ansaan".

22.20

Divisioonan esikunnan käsky, jossa ilmoitetaan että, vihollinen tyhjentää lähiaikoina muutamia tukikohtiaan kuten Kankivaara, Rasti ja niin edelleen ja siirtää voimiaan idän suuntaan. Käsketään asettamaan partiot Lapiovaaran ja Sivakan tienhaarojen seuduille. Häirintää on vahvistettava jne...

22.55

Edellinen divisioonan esikunnan käsky ilmoitettiin Jussilalle ja Kujalalle.

9.3.1940

Tilanne:

Klemetti. Molemmin puolin tapahtui harvaa laukaustenvaihtoa.

Sivakka. Vihollista häirittiin.

Latva. "Ryssät" ampuivat tykeillä ja konekivääreillä.

Lentotilanne. Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta. Pudottivat muonaa Sivakkaan, Mämmelään ja Rastin suunnille.

10.3.1940

13.20

Kujala sai käskyn suorittaa yön aikana häirintää Mämmelän suunnalla. Tehtävän suorittamista varten hänellä on kaukopartio, sekä lisäksi kaksi tykkiä ja 60 ammusta.

18.30

Pyhtilä sai käskyn vahvistaa Lehmivaaraan partiota kahdella ryhmällä. Varmistus on ulotettava tossutielle saakka.

Ilmoitettiin "Myrskylle", että Osasto Ollilalta puuttuu 20 kpl konepistoolin lippaita ja 60 pikakiväärin lipasta. Osasto Ranckenilta puuttuu 240 pikakiväärin-, 42 konepistoolin lipasta.

Yllämainitut lippaat on ottanut Osasto Hakanen.

10.3.1940

Tilanne:

Klemetti. Varustelutöitä jatkettiin. Vihollinen ampui Klemetistä kranaatinheittimellä. Harvaa molemminpuolista laukaustenvaihtoa.

Sivakka. Vihollisen häirintää partioitten toimesta yön aikana. "Ryssä" ampui heittimillä ja tykeillä.

Latvassa suoritettiin partiointia ja häirittiin vihollista.

- 11.3.1940 Tilanne:
Klemetissä häirittiin vihollista tuli-iskuilla ja kranaatinheitin tulella. ”Ryssät” vastasivat laimeasti tuli-iskuihimme. Varustelutöitä jatkettiin.
Sivakassa suoritettiin vihollisen häirintää, vihollinen ei vastannut.
Latva. Partioitiin ja häirittiin vihollista.
Vihollisen lentotoiminta oli vilkasta Sivakan, Rastin ja Pirttimäen suunnilla.
Lentokoneista pudotettiin muonaa ja lentolehtisiä.
- 12.3.1940 Tilanne:
Klemetissä häirittiin vihollista tuli-iskuilla ja partioimalla. Vihollinen parantaa asemiaan. Ammunta oli laimeaa.
Sivakassa tilanne on ennallaan.
Latva. Partioilla häirittiin vihollista Koistila – Pirttimäki maantien suunnassa.
Katkottiin puhelinlankoja. Syntyneessä kahakassa vihollisen tappiot olivat kolme kaatunutta. Omia tappioita ei syntynyt.
- Lentotilanne: Koko päivän oli vihollisen vilkasta lentotoimintaa. Havaittiin ennen näkemättömiä lentokonetyyppejä, lyhyitä ja tummia. Tasoissa punainen risti, vasemman puoleisessa tasossa merkit MK 2 ja K 20. Myös kaksi tasoisia, hitaita, tähtimoottorilla varustettuja, joidenka alatasoissa on merkki CP. Koneista suoritettiin tukikohtien muonittamista samoilla suunnilla kuin aikaisemminkin.
- 13.3.1940 08.50 Divisioonan esikunnan käsky vihollisuuksien lopettamisesta. Käsky ilmoitettiin viipymättä kaikille Prikaati Vuokon alaisuuteen kuuluville yksiköille.
- Tilanne:
Klemetissä oli kova taistelu määrättyyn rauhan tulohetkeen saakka. Hiljaisuus klo 11.00.
Sivakka samoin kuin yllä.
Latvassa suoritettiin vihollisen häirintää yön aikana. ”Ryssä” vastasi ampumalla kranaatinheittimellä.
- 09.00 ”Ryssä” nosti punaisen lipun ja aloitti kiivaan ampumisen konekivääreillä ja muilla automaattiasseilla. Lopetti tulituksen klo 11.07
- Vihollisen lentokoneet olivat vilkkaassa toiminnassa aamusta saakka. Tasan klo 11.00 koneet kääntyivät itään päin.

